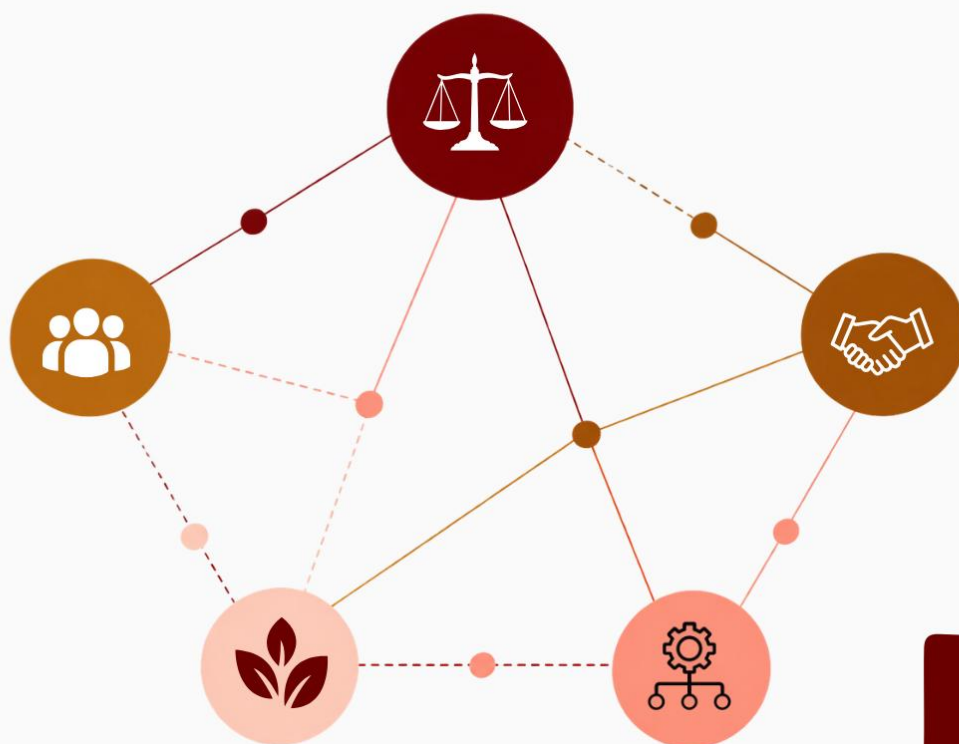

STRATEGJIA

2026–2031

Mitrovica Veriore
Korrik 2026

PËRMBAJTJA

1. Hyrje	3
2. Metodologjia dhe procesi i zhvillimit të strategjisë	5
3. Analiza e kontekstit	7
4. Identiteti organizativ	16
5. Qëllimet strategjike	19
6. Zhvillimi i kapaciteteve organizative	33
7. Monitorimi, vlerësimi dhe të mësuarit organizativ (MEL)	36
8. Komunikimi dhe dukshmëria strategjike	40
9. Qëndrueshmëria financiare dhe mobilizimi i burimeve	42
10. Zbatimi, monitorimi dhe rishikimi periodik i strategjisë	45

1. HYRJE

1.1. Rreth ACDC-së

Qendra Avokuese për Kulturë Demokratike (ACDC) është një organizatë e shoqërisë civile me seli në Mitrovicën Veriore, e themeluar në vitin 2011. Organizata filloi punën në mjedisin specifik politik, institucional dhe shoqëror të veriut të Kosovës, me qëllim që të kontribuojë në mbrojtjen e të drejtave të njeriut, avancimin e sundimit të ligjit, zhvillimin e kulturës demokratike dhe ndërtimin e një shoqërie të hapur, tolerante dhe paqësore në Kosovë. Gjatë veprimtarisë së saj, ACDC ndërtoi gradualisht profilin e një organizate që ndërlidh punën kërkimore dhe analitike me avokimin publik, bashkëpunimin me institucionet dhe punën e drejtpërdrejtë me qytetarët dhe komunitetet lokale.

Selia e organizatës në Mitrovicën Veriore dhe puna shumëvjeçare në komunat në veri të Kosovës kanë përcaktuar që ACDC të ketë një fokus të veçantë në nevojat dhe pozitën e komunitetit serb, funksionimin e institucioneve, ofrimin e shërbimeve publike dhe qasjen në drejtësi në mjediset me shumicë serbe në Kosovë. Megjithatë, veprimtaria e organizatës nuk kufizohet vetëm në veriun e Kosovës. ACDC bashkëpunon me institucionet në nivel lokal dhe qendror, si dhe me organizatat dhe përfaqësuesit e komuniteteve të ndryshme në mbarë Kosovën, duke synuar që përvojat dhe pozita e qytetarëve nga komunitetet joshumicë të bëhen më të dukshme në politikat publike dhe në proceset e vendimmarrjes në një plan më të gjerë.

Sundimi i ligjit përfaqëson një nga fushat më themelore dhe më të njohura të punës së organizatës. ACDC ka monitoruar reformën dhe funksionimin e sistemit të drejtësisë në veri të Kosovës, qasjen në drejtësi, zbatimin e ligjeve, transparencën në punën e institucioneve dhe realizimin e të drejtave gjuhësore dhe të drejtave të tjera të komuniteteve joshumicë. Veprimtaria e organizatës ka vënë theks të veçantë në ndërtimin e një sistemi funksional të sundimit të ligjit në veri të Kosovës dhe në integrimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve nga komuniteti serb në sistemin e drejtësisë të Kosovës.

Një pjesë e rëndësishme e punës së organizatës lidhet edhe me marrëdhëniet ndërmjet qytetarëve dhe policisë, si dhe institucioneve të tjera të sigurisë. ACDC ka krijuar hapësirë për dialog të drejtpërdrejtë ndërmjet qytetarëve dhe organizatave të shoqërisë civile, nga njëra anë, dhe përfaqësuesve të policisë, nga ana tjetër, lidhur me problemet e sigurisë, besimin dhe transparencën e punës së policisë në veri të Kosovës. Kjo punë pasqyron qasjen karakteristike të organizatës, e cila konsiston në vendosjen e bashkëpunimit me institucionet kur një bashkëpunim i tillë mund të kontribuojë në zgjidhjen e problemeve, duke ruajtur njëkohësisht gatishmërinë për të vënë në dukje sjelljen e papërshtatshme, përfaqësimin e pamjaftueshëm të komuniteteve ose mosrespektimin e të drejtave të qytetarëve.

Krahas sundimit të ligjit, gjatë pesëmbëdhjetë viteve të fundit, ACDC ka zhvilluar programe në fushat e të drejtave të njeriut, luftës kundër korrupsionit, proceseve zgjedhore, pjesëmarrjes qytetare dhe aktivizmit, bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve, punës me të rinjtë, krijimtarisë kulturore dhe, në periudhën e fundit, mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm. Organizata zhvillon hulumtime, harton analiza profesionale dhe përgatit rekomandime për politika publike, por gjithashtu organizon trajnime, diskutime publike, iniciativa lokale dhe forma të tjera të punës në komunitet. Në këtë mënyrë, ACDC, nga një organizatë kryesisht lokale, zhvilloi gradualisht tiparet e një organizate „think-and-do-tank”, e cila harton propozime për politika publike, por njëkohësisht punon me qytetarët dhe institucionet për zbatimin e tyre në praktikë.

1.2. Vazhdimësia strategjike dhe arsyet për miratimin e një Strategjie të re

Dokumenti aktual përfaqëson strategjinë e tretë të ACDC-së. Strategjia e parë përfshinte periudhën nga viti 2016 deri në vitin 2020, ndërsa strategjia e dytë përcaktoi drejtimin e zhvillimit të organizatës për periudhën nga viti 2021 deri në vitin 2026. Strategjitë e mëparshme kanë përcjellë faza të ndryshme të zhvillimit të ACDC-së: nga konsolidimi i strukturës organizative dhe profilizimi i punës në fushën e sundimit të ligjit, përmes zgjerimit të temave programore dhe shtrirjes gjeografike, deri te zhvillimi i rolit kërkimor dhe avokues të organizatës.

Që nga miratimi i strategjisë së mëparshme, kanë ndryshuar ndjeshëm si ACDC, ashtu edhe mjedisi në të cilin vepron. Krizat politike dhe institucionale në veri të Kosovës, ndryshimet në funksionimin e institucioneve lokale, sistemit të drejtësisë dhe policisë, thellimi i mosbesimit ndërmjet komuniteteve joshumicë dhe institucioneve të Kosovës, si dhe ngushtimi i hapësirës për dialog, e kanë rritur më tej rëndësinë e organizatave që, përmes punës së tyre, mund të ndërlidhin përvojat e qytetarëve, analizën profesionale dhe avokimin publik të përgjegjshëm. Në të njëjtën kohë, janë shfaqur edhe nevoja të tjera të komunitetit, si përfshirja më e madhe e të rinjve në jetën publike, përmirësimi i pozitës së grave dhe pjesëtarëve të komunitetit LGBTQI+, rivendosja e kontakteve ndërmjet komuniteteve dhe reagimi ndaj problemeve lokale mjedisore.

ACDC u është përgjigjur këtyre ndryshimeve duke zgjeruar temat, metodat dhe partneritetet e saj. Ky fleksibilitet i ka mundësuar organizatës të reagojë ndaj problemeve të reja dhe të mbetet e pranishme në komunitet gjatë periudhave të ndryshmeve të shpejta politike dhe institucionale. Megjithatë, zgjerimi i punës programore ka ngritur edhe çështjen e koherencës dhe qëndrueshmërisë së saj afatgjatë. Është vërejtur se temat dhe projektet individuale nuk kanë qenë gjithmonë të integruara në mënyrë të mjaftueshme në programe me rezultate të pritshme afatgjata të përcaktuara qartë, ndërsa prioritetet janë formësuar pjesërisht nga interesat dhe prioritetet e disponueshme të donatorëve.

Financimi përmes projekteve mbetet parakushti themelor për punën e një organizate të shoqërisë civile si ACDC. Prandaj, sfida nuk qëndron te bashkëpunimi me donatorët apo te përshtatja e projekteve me kushtet e financimit, por te krijimi i një ekuilibri ndërmjet nevojave të komuniteteve dhe pritshmërive të donatorëve. Në periudhën e ardhshme, ACDC synon që fillimisht të përcaktojë më qartë problemet dhe ndryshimet që i konsideron prioritare për qytetarët dhe komunitetet me të cilat punon, e më pas të kërkojë partnerë dhe burime të përshtatshme mbështetjeje për programet e përcaktuara në këtë mënyrë.

Strategjia e re u përgjigjet edhe nevojave për zhvillimin e brendshëm të organizatës. Rritja e vëllimit dhe shumëllojshmërisë së punës ka shtuar ngarkesën e ekipit dhe ka nxjerrë në pah nevojën për një ndarje më të qartë të roleve, koordinim më të mirë të aktiviteteve dhe menaxhim më sistematik të kujtesës institucionale dhe njohurive të organizatës. Në të njëjtën kohë, rezultatet e projekteve të ndryshme janë monitoruar kryesisht në përputhje me kërkesat e donatorëve individuale, për këtë arsye nuk ka qenë gjithmonë e mundur që ato të integrohen dhe të paraqitet në mënyrë të besueshme kontributi më i gjerë i ACDC-së në ndryshimet brenda komunitetit, në praktikat institucionale dhe në politikat publike.

Për këtë arsye, zhvillimi i një sistemi funksional të monitorimit, vlerësimit dhe të nxënies organizativ, përmirësimi i komunikimit, menaxhimi më optimal i burimeve njerëzore dhe financiare, si dhe diversifikimi i burimeve të financimit, përbëjnë pjesë integrale të kësaj strategjie. Ato nuk janë një shtesë administrative ndaj qëllimeve programore, por kushte që i mundësojnë organizatës ta përmbushë misionin e saj në mënyrë më të qëndrueshme.

1.3. Qëllimi dhe drejtimi i Strategjisë

Strategjia e re mbështetet në identitetin ekzistues organizativ të ACDC-së dhe i ndërlidh më qartë fushat e deritanishme të punës brenda një kuadri të përbashkët strategjik. Përvoja e organizatës tregon se

problemet me të cilat përballen qytetarët në Kosovë, veçanërisht në veri të Kosovës dhe në mjediset e tjera ku jetojnë komunitetet joshumicë, shpesh janë të ndërlidhura dhe kërkojnë një qasje të integruar.

Qasja në drejtësi në veri të Kosovës nuk varet vetëm nga ligjet, por edhe nga fakti nëse qytetarët i kuptojnë procedurat, mund ta përdorin gjuhën e tyre dhe kanë besim se institucionet do t'i trajtojnë në mënyrë të barabartë. Marrëdhëniet me policinë dhe sistemin e drejtësisë rëndohen nga krizat politike, ndryshimet në përfaqësimin e komunitetit serb dhe mosbesimi afatgjatë. Aktivizmi qytetar kufizohet nga polarizimi politik dhe perceptimi se vendimet merren pa ndikimin e mirëfilltë të komuniteteve lokale. Për këtë arsye, ACDC e ndërlidh bashkëpunimin ndërmjet komuniteteve me zgjidhjen e problemeve konkrete, duke përfshirë çështjet mjedisore, ndërsa përfshirjen sociale e trajton përtej përkatësisë etnike, në mënyrë që të përfshijë pozitën e grave, pjesëtarëve të komunitetit LGBTQI+, të rinjve dhe grupeve të tjera të cënueshme. Problemet mjedisore i ndërlidhin më tej cilësinë e jetës, përgjegjësinë institucionale dhe aktivizmin lokal.

Prandaj, strategjia nuk e organizon punën e ardhshme të ACDC-së si një tërësi temash të palidhura, por përmes pesë qëllimeve strategjike të ndërlidhura:

1. përmirësimi i sundimit të ligjit, qasjes në drejtësi dhe llogaridhënies së institucioneve;
2. nxitja e qytetarisë aktive, me fokus të veçantë në pjesëmarrjen e të rinjve në jetën publike dhe në vendimmarrje;
3. forcimi i bashkëpunimit, dialogut, besimit të ndërsjellë dhe pjesëmarrjes së barabartë të komuniteteve dhe grupeve të ndryshme shoqërore;
4. promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm dhe menaxhimit të përgjegjshëm të mjedisit dhe burimeve lokale;
5. zhvillimi i kapaciteteve organizative dhe qëndrueshmërisë së ACDC-së..

Katër qëllimet e para lidhen me ndryshimet shoqërore dhe institucionale në të cilat ACDC synon të kontribuojë, ndërsa qëllimi i pestë përcakton kapacitetet, sistemet dhe burimet që organizata duhet t'i zhvillojë në mënyrë që ky kontribut të jetë më i qëndrueshëm.

Ndryshimi themelor që sjell strategjia nuk është kalimi nga një grup temash në një grup tjetër, por kalimi nga planifikimi kryesisht i bazuar në projekte drejt një qasjeje programore më afatgjatë. Hulumtimet, analizat, avokimi publik, trajnimet, dialogu dhe iniciativat lokale nuk do të trajtohen si rezultate në vetvete, por si instrumente për realizimin e ndryshimeve të përcaktuara më qartë.

Strategjia do të shërbejë si bazë për marrjen e vendimeve programore, zhvillimin e projekteve dhe partneriteteve të reja, menaxhimin e burimeve njerëzore dhe financiare, si dhe monitorimin e rezultateve të punës. Qëllimi i saj është t'i mundësojë ACDC-së të ruajë aftësinë për të reaguar shpejt ndaj ndryshimeve në Kosovë, por njëkohësisht ta vendosë këtë fleksibilitet në funksion të realizimit të prioritetëve afatgjatë, me përgjegjësi të qartë ndaj qytetarëve dhe komuniteteve me të cilat punon.

2. METODOLOGJIA DHE PROCESI I ZHVILLIMIT TË STRATEGJISË

Strategjia e ACDC-së u zhvillua përmes një procesi pjesëmarrës të planifikimit strategjik, i cili zgjati nga prilli deri në korrik të vitit 2026. Në këtë proces u përfshinë përfaqësuesit e organizatës, të cilët analizuan së bashku zhvillimin e deritanishëm të ACDC-së, kapacitetet e brendshme, ndryshimet në mjedisin e jashtëm dhe nevojat e komuniteteve me të cilat punon organizata.

Qëllimi i procesit nuk ishte vetëm hartimi i një dokumenti të ri strategjik, por edhe krijimi i një kuptimi të përbashkët se cilat ndryshime shoqërore dhe institucionale dëshiron të promovojë ACDC në periudhën e ardhshme dhe cilat kapacitete organizative duhet të zhvillojë për të kontribuar në arritjen e këtyre qëllimeve.

Procesi përfshiu anketimin paraprak të përfaqësuesve të organizatës, dy sesione fillestare pune në Mitrovicën Veriore, punën intensive disa ditore në Durrës, si dhe hartimin dhe rishikimin e mëvonshëm të draftit të strategjisë përmes konsultimeve me përfaqësuesit e organizatës.

2.1. Qasja metodologjike dhe fazat e procesit

Planifikimi strategjik u konceptua si një proces pjesëmarrës, bashkëpunues dhe i zhvilluar në faza, i cili ndërthuri vlerësimet individuale, analizën në grup, diskutimin e strukturuar dhe vendimmarrjen e përbashkët.

Procesi filloi me anketimin paraprak dhe sesionet fillestare kushtuar vlerësimit të pozitës aktuale të organizatës, fokusit të saj programor, gjerësisë së fushave të veprimtarisë, rezultateve të mëparshme dhe kapaciteteve në dispozicion. Në mënyrë të veçantë u shqyrtuan marrëdhëniet ndërmjet fokusit programor dhe gjerësisë së veprimtarisë, misionit të organizatës dhe mundësive të ofruara nga donatorët, si dhe ambicieve të ACDC-së dhe kapaciteteve të nevojshme për realizimin e tyre.

Në fazën pasuese u rishqyrtuan misioni, vizioni dhe vlerat organizative, pas së cilës u zhvillua analiza e palëve të interesuara, e mjedisit politik dhe institucional, e fuqive dhe dobësive të brendshme, si dhe e mundësive dhe rreziqeve për zhvillim. Kjo pjesë e procesit u zhvillua përmes punës me përfaqësuesit e organizatës në Mitrovicën Veriore dhe në Durrës gjatë prillit dhe majit të vitit 2026.

Në bazë të gjetjeve dhe përfundimeve të mbledhura u hartua drafti i Strategjisë, në kuadër të të cilit u përcaktuan qëllimet strategjike dhe specifike, detyrat strategjike, rezultatet e pritshme dhe prioritetet e zhvillimit organizativ. Procesi i hartimit të draftit u shoqërua me konsultime online gjatë majit dhe qershorit të vitit 2026, ndërsa shqyrtimi dhe rishikimi përfundimtar i draftit u realizuan në korrik të vitit 2026 në Mitrovicën Veriore.

2.2. Nga analiza te prioritetet strategjike

Qëllimet strategjike nuk u përcaktuan si një listë e projekteve ekzistuese apo e temave për të cilat ka financim në dispozicion. Procesi u përqendrua në shqyrtimin e ndryshimeve të synuara, në të cilat ACDC dëshiron të kontribuojë në punën e institucioneve dhe në politikat publike, përkatësisht në pozitën e qytetarëve dhe komuniteteve.

Hulumtimet, analizat profesionale, avokimi publik, programet arsimore, dialogu dhe iniciativat lokale u trajtuan si mënyra për arritjen e qëllimeve dhe jo si qëllime në vetvete.

Krahas prioritetëve programore, u analizuan struktura organizative, burimet njerëzore, komunikimi, menaxhimi i burimeve financiare dhe teknike, mbledhja e fondeve dhe sistemi i monitorimit, vlerësimit dhe mësimi organizativ (MEL – Monitoring, Evaluation and Learning).

2.3. Sistematizimi dhe validimi

Rezultatet e të gjitha fazave u sistematizuan dhe u integruan në draftin e strategjisë. Më pas, drafti u shqyrtua dhe u rishikua në konsultim me ACDC-në. Vëmendje e veçantë iu kushtua që strategjia:

- të pasqyrojë identitetin dhe përvojën reale të organizatës;
- të ruajë një raport realist ndërmjet ambicieve programore dhe kapaciteteve organizative;
- të krijojë një lidhje më të qartë ndërmjet qëllimeve strategjike, projekteve të ardhshme dhe burimeve në dispozicion.

Në këtë mënyrë, Strategjia u zhvillua si një dokument i përbashkët organizativ, i mbështetur në përvojën e ACDC-së, në analizën e strukturuar dhe në idetë që përfaqësuesit e organizatës i formësuan bashkërisht.

3. ANALIZA E KONTEKSTIT

Orientimi strategjik i ACDC-së bazohet në vlerësimin e mjedisit të jashtëm, marrëdhënieve me palët kryesore të interesuara dhe kapaciteteve të brendshme të organizatës. Këto tri dimensione ndikojnë drejtpërdrejt në përzgjedhjen e prioriteteve, mënyrën e punës dhe mundësitë reale të ACDC-së për të kontribuar në ndryshimet në komunitet dhe shoqëri, si dhe në institucione dhe politikat publike në Kosovë.

Konteksti i veriut të Kosovës ka rëndësi të veçantë, ku ndryshimet politike, juridike, të sigurisë dhe shoqërore ndikojnë drejtpërdrejt në jetën e përditshme të qytetarëve, pozitën e komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë, funksionimin e institucioneve dhe hapësirën për veprimin e shoqërisë civile. Në rrethana të tilla, ACDC duhet njëkohësisht ta ruajë aftësinë për t'u përshtatur, ta ruajë fokusin programor dhe të zhvillojë marrëdhënie me qytetarët, institucionet dhe partnerët që mundësojnë ndikim më afatgjatë.

3.1. Mjedisi i jashtëm

Për vlerësimin e mjedisit të jashtëm është përdorur analiza e faktorëve politikë, ekonomikë, shoqërorë, teknologjikë, juridikë dhe mjedisorë (analiza PESTLE). Qëllimi ishte të identifikonte ndryshimet dhe trendet që mund ta mbështesin ose kufizojnë punën e ACDC-së gjatë periudhës së ardhshme strategjike.

Mjedisi politik dhe institucional

Mjedisi politik në Kosovë mbetet i paqëndrueshëm dhe në masë të konsiderueshme varet nga marrëdhëniet ndërmjet Beogradit dhe Prishtinës dhe procesi i dialogut, si dhe nga ciklet zgjedhore në Kosovë dhe ndryshimet në funksionimin e institucioneve. Në veri të Kosovës, këto ndryshime kanë pasoja të drejtpërdrejta për administratën komunale, policinë, sistemin e drejtësisë, ofrimin e shërbimeve publike dhe përfaqësimin politik të komunitetit serb.

Çështje me rëndësi të veçantë lidhen me përfaqësimin e pjesëtarëve të komuniteteve në organet e pushtetit, riintegrimin e pjesëtarëve të komunitetit serb në institucione, duke përfshirë policinë dhe

sistemin e drejtësisë, besimin e përgjithshëm të qytetarëve në punën e institucioneve, si dhe perspektivat e formimit të Bashkësisë/Asociacionit të komunave me shumicë serbe. Pasiguria e zgjatur politike zvogëlon gatishmërinë e qytetarëve për pjesëmarrje dhe vështirëson bashkëpunimin ndërmjet komuniteteve dhe institucioneve.

Në një mjedis të tillë, ACDC ka hapësirë për t'i ndërlidhur përvojat e qytetarëve me politikat publike, për të hapur dialogun mbi problemet institucionale dhe për të monitoruar pasojat e vendimeve politike dhe administrative për pozitën e komuniteteve joshumicë. Në të njëjtën kohë, organizata duhet të marrë parasysh rrezikun e trazirave politike dhe ta ruajë pavarësinë e saj në raport me institucionet, partitë politike dhe akterët ndërkombëtarë.

Mjedisi juridik

Korrniza ligjore e Kosovës përmban garanci të rëndësishme në fushat e të drejtave të njeriut dhe të drejtave të komuniteteve, përdorimit të gjuhëve zyrtare, qasjes në drejtësi dhe pjesëmarrjes së komuniteteve. Megjithatë, një nga problemet kryesore mbetet hendeku ndërmjet zgjidhjeve ligjore dhe zbatimit të tyre.

Interpretimi dhe zbatimi selektiv i ligjeve, miratimi jotransparent i rregulloreve, procedurat e ndërlikuara dhe veprimi jo i njëtrajtshëm i institucioneve i prekin veçanërisht pjesëtarët e komuniteteve joshumicë. Qytetarët shpesh nuk kanë informacione të mjaftueshme për të drejtat e tyre, kompetencat e institucioneve dhe mekanizmat e disponueshëm të mbrojtjes.

Për këtë arsye, për ACDC, do të vazhdojë të jetë i rëndësishëm monitorimi jo vetëm i përmbajtjes së ligjeve, por edhe i zbatimit të tyre praktik në Mitrovicën Veriore, në komunat e tjera në veri të Kosovës dhe në mjediset ku jetojnë pjesëtarët e komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë.

Mjedisi shoqëror

Marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve vazhdojnë të rëndohen nga tensionet politike, trashëgimia e luftës, barrierat gjuhësore dhe kontaktet e kufizuara të përditshme. Një sfidë e veçantë paraqet marrëdhënia ndërmjet komunitetit serb dhe atij shqiptar, por edhe pozita e komuniteteve të tjera joshumicë.

Konteksti shoqëror formësohet edhe nga niveli i ulët i besimit në institucione, pjesëmarrja e dobët e qytetarëve, përfaqësimi i pamjaftueshëm i grupeve të caktuara dhe largimi i të rinjve. Migrimi, veçanërisht i të rinjve të arsimuar dhe aktivë, zvogëlon kapacitetet e komuniteteve lokale dhe dobëson më tej hapësirën për veprim qytetar.

Gratë, pjesëtarët e komunitetit LGBTQI+ dhe grupet e tjera të marginalizuara përballen me pengesa shtesë, duke përfshirë dukshmërinë e kufizuar, mbështetjen e pamjaftueshme institucionale dhe hapësirën e ngushtuar për pjesëmarrje publike.

Për ACDC, kjo do të thotë se bashkëpunimi ndërmjet komuniteteve, përfshirja sociale, puna me të rinjtë dhe qytetaria aktive duhet të mbeten të ndërlidhura dhe jo të trajtohen si drejtime të ndara programore.

Mjedisi ekonomik dhe i donatorëve

Papunësia, pasiguria ekonomike dhe migrimi përbëjnë sfida të vazhdueshme për komunitetet lokale. Zbatimi selektiv i rregulloreve dhe paqëndrueshmëria politike i ngadalësojnë më tej aktivitetet ekonomike, zvogëlojnë investimet dhe kufizojnë zhvillimin e sipërmarrjes lokale.

Në të njëjtën kohë, organizatat e shoqërisë civile përballen me zvogëlimin e fondeve, financimin afatshkurtër përmes projekteve dhe ndryshimin e vazhdueshëm të prioriteteve të donatorëve. Një model i

tillë e rrit pasigurinë financiare dhe mund t'i nxisë organizatat që programet t'ua përshtatin thirrjeve të disponueshme për projekte, në vend që t'i zhvillojnë ato duke u bazuar në misionin e tyre dhe nevojat e komuniteteve.

Për këtë arsye, për ACDC-në është e rëndësishme t'i diversifikojë burimet e financimit, të zhvillojë kontakte me donatorë të rinj, të forcojë kapacitetet për përgatitjen e projekteve më të mëdha dhe më afatgjata dhe të rrisë gradualisht pjesën e financimit institucional dhe më fleksibil.

Mjedisi teknologjik dhe mediatik

Inteligjenca artificiale, mjetet digjitale, rrjetet sociale dhe puna në distancë krijojnë mundësi të reja për hulumtime, komunikim, trajnime dhe menaxhim të projekteve. Ato mund ta rrisin efikasitetin e punës dhe ta lehtësojnë përfshirjen e qytetarëve nga mjedise të ndryshme.

Në të njëjtën kohë, njohuritë e pamjaftueshme për teknologjitë e reja, përhapja e dezinformatave dhe rreziqet që lidhen me ruajtjen e të dhënave paraqesin sfida serioze. Në një mjedis të polarizuar politikisht, dezinformatat dhe fushatat negative mediatike mund t'i dëmtojnë më tej marrëdhëniet ndëretnike dhe të rrezikojnë besimin, sigurinë e pjesëmarrësve dhe reputacionin e organizatës. Për këtë arsye, ACDC do të investojë në kapacitetet digjitale, sigurinë e të dhënave, verifikimin e informacioneve dhe përdorimin e përgjegjshëm të teknologjive të reja.

Mjedisi ekologjik

Mbrojtja e mjedisit po bëhet një temë gjithnjë e më e rëndësishme për komunitetet lokale. Në veri të Kosovës janë veçanërisht të theksuara problemet e ndotjes së ajrit, gjendjes së pellgut të lumit Ibër, deponive ilegale dhe rreziqeve nga fatkeqësitë natyrore.

Në të njëjtën kohë, komunitetet lokale shpesh nuk kanë kapacitete të mjaftueshme profesionale, informacione apo mjete financiare për t'iu përgjigjur në mënyrë sistematike këtyre problemeve. Zvogëlimi i fondeve për aktivitete konkrete në terren i kufizon më tej mundësitë për ndërhyrje ekologjike më afatgjata.

Për ACDC-në, mjedisi përfaqëson njëkohësisht një fushë të interesit publik dhe një hapësirë për ndërlidhjen e pjesëmarrjes qytetare, përgjegjësisë së institucioneve dhe bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve.

Implikimet kryesore të mjedisit të jashtëm

Në periudhën e ardhshme, ACDC duhet:

- të monitorojë ndryshimet politike, juridike dhe institucionale që ndikojnë në veriun e Kosovës dhe komunitetin serb;
- ta ruajë fleksibilitetin për reagim ndaj krizave pa e humbur fokusin strategjik;
- të zhvillojë bashkëpunim kritik, por konstruktiv me institucionet;
- ta ndërlidhë analizën juridike dhe politike me përvojat e qytetarëve;
- të investojë në punën me të rinjtë, pjesëmarrjen qytetare dhe përfshirjen sociale;
- të forcojë kapacitetet digjitale dhe qëndrueshmërinë ndaj dezinformatave;
- të zhvillojë burime më të qëndrueshme financimi;

- t'i ndërlidhë çështjet mjedisore me aktivizmin lokal dhe përgjegjësinë e institucioneve.

3.2. Analiza e palëve të interesuara

ACDC e përmbush misionin e saj përmes marrëdhënieve me qytetarët, komunitetet, institucionet, organizatat e shoqërisë civile, mediat, ekspertët, organizatat ndërkombëtare dhe donatorët. Këta akterë kanë nivele të ndryshme interesi, ndikimi dhe ndërlidhjeje me punën e organizatës.

Analiza e palëve të interesuara u realizua përmes ushtrimeve “rrethi i përfshirjes” dhe “matrica e ndikimit dhe interesit”. Në këtë mënyrë u dalluan përfituesit e drejtpërdrejtë, partnerët e drejtpërdrejtë, akterët institucionalë me ndikim dhe mjedisi më i gjerë në të cilin vepron ACDC.

Përfituesit e drejtpërdrejtë dhe komunitetet

Në fokusin e drejtpërdrejtë të ACDC-së janë qytetarët, veçanërisht:

- të rinjtë, duke përfshirë vullnetarët dhe aktivistët e rinj;
- komuniteti serb dhe komunitetet e tjera joshumicë;
- komunitetet lokale në veri të Kosovës;
- grupet e marginalizuara dhe të nënpërfaqësuar;
- gratë;
- komuniteti LGBTQI+;
- qytetarët që kanë nevojë për qasje në informacione juridike dhe institucionale.

Këto grupe nuk duhet të konsiderohen vetëm si përfitues të aktiviteteve, por edhe si partnerë në identifikimin e problemeve, zhvillimin e iniciativave dhe vlerësimin e rezultateve të punës së organizatës.

Partnerët kryesorë

Ndër akterët me nivel të lartë interesi dhe ndikim të konsiderueshëm janë:

- organizatat lokale dhe organizatat e tjera të shoqërisë civile;
- organizatat ndërkombëtare;
- policia;
- institucionet e drejtësisë;
- ekspertët e jashtëm;
- institucionet lokale;
- organizatat që ofrojnë ndihmë juridike falas.

Bashkëpunimi me policinë dhe sistemin e drejtësisë është veçanërisht i rëndësishëm, sepse këto institucione janë të lidhura drejtpërdrejt me sigurinë, qasjen në drejtësi dhe besimin e qytetarëve. Në të

njëjtën kohë, ky bashkëpunim mbart rreziqe politike dhe rreziqe për reputacionin, prandaj duhet të bazohet në parime të qarta të pavarësisë, transparencës dhe mbrojtjes së të drejtave të qytetarëve.

Akterët institucionalë

Institucionet lokale dhe qendrore kanë nivel të lartë ndikimi në temat me të cilat merret ACDC, por niveli i interesit të tyre për bashkëpunim nuk është gjithmonë i njëjtë.

Ndër akterët e rëndësishëm institucionalë bëjnë pjesë:

- komunat dhe strukturat komunale;
- degët lokale të institucioneve qendrore;
- organet e pushtetit qendror;
- ministritë përkatëse;
- institucionet e drejtësisë;
- policia;
- Zyra e Komisionerit për Gjuhët;
- Institucioni i Avokatit të Popullit;
- Zyra për Qeverisje të Mirë.

ACDC do të bashkëpunojë me institucionet kur ekziston hapësirë për ndryshime konkrete, por njëkohësisht do ta monitorojë punën e tyre dhe do ta ruajë të drejtën për kritikë publike dhe avokim për llogaridhënie.

Shoqëria civile, mediat dhe publiku profesional

Organizatat lokale të shoqërisë civile nga komuniteti serb dhe ai shqiptar, si dhe organizatat rajonale, përbëjnë një pjesë të rëndësishme të rrjetit të partnerëve të ACDC-së. Ato mund të kontribuojnë në qasjen te komunitetet, shkëmbimin e njohurive, ndërlidhjen rajonale dhe avokimin e përbashkët.

Mediat kanë rol të rëndësishëm në informimin e qytetarëve dhe prezantimin e rezultateve të organizatës, por niveli i interesit dhe cilësia e bashkëpunimit të tyre ndryshojnë. Mediat qendrore kanë ndikim më të madh, ndërsa mediat lokale shpesh kanë interes më të madh për tema konkrete që lidhen me komunitetin.

Qendrat kulturore, institucionet arsimore, studiuesit dhe ekspertët e jashtëm mund të kontribuojnë në programet e dialogut, edukimit, kulturës dhe analizave profesionale.

Donatorët dhe partnerët ndërkombëtarë

Organizatat ndërkombëtare dhe donatorët kanë nivel të lartë ndikimi në qëndrueshmërinë financiare të ACDC-së, por edhe në mjedisin më të gjerë politik dhe institucional.

Ndër akterët përkatës janë identifikuar Bashkimi Evropian, UNMIK-u, IOM-i, ambasadat, fondacionet ndërkombëtare dhe agjencitë ndërkombëtare.

ACDC do të synojë zhvillimin e marrëdhënieve me donatorët që shkojnë përtej cikleve individuale të projekteve. Organizata do t'u prezantojë atyre nevojat e komuniteteve, ndryshimet në kontekstin lokal dhe prioritetet e veta programore më afatgjata, duke ruajtur njëkohësisht pavarësinë në përzgjedhjen e temave dhe partneriteteve.

Akterët e tjerë

Në mjedisin më të gjerë përfshihen edhe aktorët e mëposhtëm:

- komuniteti shumicë;
- misionet ndërkombëtare politike dhe të sigurisë;
- sektori privat;
- partitë politike;
- institucionet arsimore;
- rrjetet rajonale.

Këta aktorë nuk është e domosdoshme të përfshihen çdo ditë në punën e ACDC-së, por mund të ndikojnë ndjeshëm në kontekstin shoqëror, disponueshmërinë e burimeve dhe mundësitë për realizimin e qëllimeve strategjike.

Qasja strategjike ndaj palëve të interesuara

Në periudhën e ardhshme, ACDC do ta përshtatë në mënyrë më sistematike qasjen ndaj grupeve të ndryshme:

- përfituesit e drejtpërdrejtë do të përfshihen në mënyrë më aktive në planifikimin dhe vlerësimin e programeve;
- partnerët kryesorë do të përfshihen në zhvillimin dhe zbatimin e përbashkët të iniciativave;
- institucionet do të jenë në fokus të bashkëpunimit, avokimit dhe monitorimit;
- donatorët do të përfshihen përmes komunikimit strategjik më afatgjatë;
- mediat dhe publiku profesional do të kontribuojnë në shpërndarjen e informacioneve për aktivitetet dhe rezultatet;
- aktorët me ndikim të lartë dhe interes më të ulët do të informohen dhe përfshihen në mënyrë të synuar kur të jetë e nevojshme.

.

3.3. Analiza SWOT

Analiza SWOT ofron një vështrim të integruar të fuqive dhe dobësive të brendshme të ACDC-së, si dhe të mundësive dhe kërcënimeve nga mjedisi i jashtëm. Qëllimi është të tregojë se mbi cilat baza organizata mund ta ndërtojë zhvillimin e mëtejshëm dhe cilat rreziqe duhet t'i zvogëlojë.

Fuqitë

Fuqitë më të rëndësishme të ACDC-së janë:

- përvoja dhe njohuritë e punonjësve;
- marrëdhëniet e mira brenda ekipit;
- bashkëpunimi me institucionet;
- njohja dhe prania në komunitet;
- dukshmëria e mirë në rrjetet sociale;
- pozicionimi gjeografik në Mitrovicën Veriore;
- puna me të rinjtë dhe nxitja e pjesëmarrjes së tyre;
- përvoja në ndërlidhjen e komuniteteve;
- rrjeti i zhvilluar i partnerëve;
- përvoja në iniciativat e gjelbra;
- fleksibiliteti dhe aftësia për t'iu përshtatur ndryshimeve;
- aftësia për të ndërlidhur hulumtimet, avokimin dhe punën me qytetarët.

Vlera e veçantë e ACDC-së buron nga prania e saj lokale dhe njohja e rrethanave në veri të Kosovës, krahas lidhjeve të zhvilluara me shoqërinë civile, institucionet qendrore, organizatat ndërkombëtare dhe partnerët rajonal.

Dobësitë

Dobësitë më të rëndësishme të brendshme janë:

- ndarja e pamjaftueshme dhe e paqartë e detyrave dhe përgjegjësi;
- mungesa e projekteve afatgjata dhe e financimit më të qëndrueshëm;
- diversifikimi i pamjaftueshëm i fondeve dhe donatorëve;
- mungesa e ekspertëve për fusha të caktuara të specializuara;
- kapacitetet e kufizuara për përgatitjen e projekteve më komplekse, veçanërisht të projekteve të Bashkimit Evropian;
- mospërputhja ndërmjet vëllimit të punës dhe burimeve ose kompensimit në dispozicion;
- numri tepër i madh i temave të ndryshme dhe rreziku i shpërndarjes së tepërt programore;
- bashkëpunimi jo mjaftueshëm i mirë me organizata të caktuara të shoqërisë civile;
- ngarkesa tepër e madhe administrative;
- sistemi i pazhvilluar mjaftueshëm i monitorimit, vlerësimit dhe të nxënimit organizativ;
- menaxhimi i njohurive dhe dokumentacionit, i cili nuk është sistematizuar mjaftueshëm.

Këto dobësi nuk tregojnë se ACDC duhet t'i braktisë fushat ekzistuese të punës, por se duhet t'i përcaktojë më qartë prioritetet dhe t'i forcojë sistemet e brendshme që mbështesin zbatimin e tyre.

Mundësitë

Mundësitë më të rëndësishme për zhvillim janë:

- përdorimi i inteligjencës artificiale dhe teknologjive të reja;
- pjesëmarrja më e madhe e qytetarëve;
- zgjerimi i aktiviteteve të avokimit;
- zhvillimi i ideve dhe qasjeve të reja programore;
- ndërlidhja rajonale;
- kontaktet me donatorë të rinj;
- interesimi më i madh i të rinjve;
- zhvillimi profesional i ekipit;
- zhvillimi i programeve mjedisore;
- roli i ACDC-së si urë lidhëse ndërmjet nivelit lokal dhe atij qendror;
- zhvillimi i bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve;
- nxitja e sipërmarrjes lokale dhe iniciativave shoqërore;
- ndërlidhja me ekspertë dhe institucione akademike.

Një mundësi e veçantë për ACDC-në qëndron në aftësinë e organizatës për t'i bartur problemet lokale nga veriu i Kosovës në hapësirën më të gjerë institucionale dhe publike, por edhe për t'i bërë informacionet dhe politikat nga niveli qendror më të kuptueshme dhe më të qasshme për qytetarët.

Kërcënimet

Kërcënimet më të rëndësishme janë:

- ndryshimet politike dhe paqëndrueshmëria;
- ndryshimet jotransparente të ligjeve dhe zbatimi i tyre selektiv;
- ndryshimet ekonomike dhe zvogëlimi i fondeve në dispozicion;
- përhapja e dezinformatave;
- fushatat negative mediatike;

- tensionet etnike;
- migrimi;
- largimi i profesionistëve dhe të rinjve;
- bashkëpunimi i ndërlikuar dhe politikisht i ndjeshëm me policinë;
- gatishmëria e zvogëluar e institucioneve për bashkëpunim;
- mbingarkesa e ekipit;
- rreziku i largimit të punonjësve;
- rritja e rreziqeve të sigurisë;
- varësia nga financimi përmes projekteve.

Përfundimet strategjike të analizës SWOT

Analiza SWOT konfirmon se ACDC zotëron përvojë të fuqishme programore, prani lokale, njohuri profesionale dhe një rrjet të zhvilluar marrëdhëniesh. Organizata ka një bazë të mirë për zhvillim të mëtejshëm dhe mund ta forcojë rolin e saj në ndërlidhjen e qytetarëve, komuniteteve, institucioneve dhe donatorëve.

Në të njëjtën kohë, faza e ardhshme e zhvillimit kërkon:

- ndarje më të qartë të detyrave;
- planifikim më realist të ngarkesës së punës;
- shfrytëzim më të madh të ekspertizës së jashtme;
- forcim të kapaciteteve për zhvillimin e projekteve të mëdha dhe afatgjata;
- diversifikim të donatorëve;
- zhvillim të një sistemi funksional MEL;
- zvogëlim të ngarkesës administrative;
- ndërlidhje më të qartë programore të fushave të ndryshme të punës;
- menaxhim më të kujdesshëm të marrëdhënieve me policinë, institucionet dhe akterët e tjerë politikisht të ndjeshëm.

Prandaj, periudha e ardhshme strategjike nuk duhet të përqendrohet kryesisht në zgjerimin e mëtejshëm të numrit të temave, por në menaxhimin më cilësor të programeve ekzistuese, forcimin e kapaciteteve të

brendshme dhe ndërlidhjen më të qëndrueshme të punës së ACDC-së me nevojat e qytetarëve dhe me ndryshimet afatgjata në të cilat organizata synon të kontribuojë.

4. IDENTITETI ORGANIZATIV

Identiteti organizativ i ACDC-së bazohet në punën e tij shumëvjeçare në Mitrovicën Veriore dhe në mjedise të tjera në Kosovë, në njohjen e nevojave të komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë, si dhe në aftësinë për të bashkuar qytetarët, institucionet dhe organizatat e shoqërisë civile rreth çështjeve me interes publik.

Gjatë periudhave të mëparshme strategjike, ACDC ka zhvilluar programe në fushat e sundimit të ligjit, qytetarisë aktive, bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve, përfshirjes sociale, punës me të rinjtë dhe zhvillimit të qëndrueshëm. Zgjerimi i temave dhe metodave të punës nuk e ka ndryshuar qëllimin themelor të organizatës për të kontribuar në një shoqëri në të cilën qytetarët mund t'i realizojnë të drejtat e tyre, të ndikojnë në vendimet që kanë të bëjnë me ta dhe të marrin pjesë në mënyrë të barabartë në jetën publike.

Prandaj, strategjia e re nuk vendos një identitet të ri të organizatës, por përcakton më saktësisht qëllimin e përbashkët të programeve të ndryshme të ACDC-së. Misioni, vizioni dhe vlerat përbëjnë bazën për përzgjedhjen e prioriteteve programore, zhvillimin e partneriteteve, marrëdhëniet me qytetarët dhe institucionet, si dhe shqyrtimin e projekteve dhe burimeve të reja të financimit.

4.1. Misioni

Misioni përcakton arsyen e ekzistencës së ACDC-së, me kë dhe për kë punon, në cilat ndryshime dëshiron të kontribuojë dhe në çfarë mënyre vepron.

ACDC e bazon punën e tij kryesisht në nevojat e qytetarëve dhe komuniteteve në Kosovë, me fokus të veçantë në veriun e Kosovës, komunitetin serb dhe komunitetet e tjera joshumicë. Në të njëjtën kohë, organizata bashkëpunon me institucionet e nivelit lokal dhe qendror, organizatat e shoqërisë civile, ekspertët dhe partnerët ndërkombëtarë, sepse ndryshimet në fushën e qasjes në drejtësi, politikave publike dhe marrëdhënieve shoqërore nuk mund të arrihen vetëm përmes veprimit të një grupi akterësh.

Sundimi i ligjit mbetet pjesë qendrore e identitetit të ACDC-së, por nuk trajtohet i ndarë nga qytetaria aktive, dialogu dhe bashkëpunimi ndërmjet komuniteteve, përfshirja sociale dhe zhvillimi i qëndrueshëm. Qasja në drejtësi dhe llogaridhënia e institucioneve lidhen me aftësinë e qytetarëve për t'i kuptuar të drejtat e tyre dhe për të ndikuar në vendimmarrje. Besimi ndërmjet komuniteteve zhvillohet përmes dialogut të vazhdueshëm dhe bashkëpunimit për zgjidhjen e problemeve konkrete. Përfshirja sociale kërkon dukshmëri dhe pjesëmarrje të barabartë të grave, pakicave seksuale, të rinjve dhe grupeve të tjera që përballen me diskriminim ose me qasje të kufizuar në jetën publike.

ACDC i realizon këto qëllime duke ndërlidhur hulumtimet dhe analizat profesionale me avokimin publik, edukimin, dialogun dhe iniciativat praktike në komunitet.

Misioni i ACDC-së

ACDC punon me qytetarët dhe institucionet në Kosovë, me fokus të veçantë në veriun e Kosovës dhe komunitetet joshumicë, për avancimin e sundimit të ligjit, qytetarisë aktive, dialogut dhe bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve, përfshirjes sociale dhe zhvillimit të qëndrueshëm, përmes hulumtimeve, avokimit publik, edukimit dhe iniciativave lokale.

4.2. Vizioni

Vizioni i ACDC-së përshkruan ndryshimet shoqërore në të cilat organizata dëshiron të kontribuojë në planin afatgjatë. Ai nuk paraqet pozitën e dëshiruar të vetë organizatës, por gjendjen e synuar në komunitetet dhe institucionet në Kosovë.

Në qendër të vizionit janë të drejtat e barabarta, institucionet që japin llogari para qytetarëve dhe një shoqëri në të cilën dallimet nuk përbëjnë arsye për përjashtim ose ndarje. Për ACDC-në, kultura demokratike nuk nënkupton vetëm ekzistencën e ligjeve dhe institucioneve, por edhe mundësinë reale të qytetarëve për të marrë pjesë në jetën publike, për të kërkuar llogaridhënie dhe për të bashkëpunuar me pjesëtarët e komuniteteve dhe grupeve të tjera shoqërore.

Vizioni gjithashtu pranon se stabiliteti shoqëror dhe institucional nuk mund të jetë i qëndrueshëm pa një qasje të përgjegjshme ndaj mjedisit dhe burimeve lokale.

Vizioni i ACDC-së

Vizioni i ACDC-së është një shoqëri e hapur dhe gjithëpërfshirëse në Kosovë, në të cilën të gjithë kanë të drejta të barabarta, institucionet japin llogari para qytetarëve, dallimet respektohen dhe marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve bazohen në bashkëpunim, mirëkuptim dhe respekt të ndërsjellë, krahas një qasjeje të përgjegjshme ndaj mjedisit.

4.3. Vlerat organizative

Vlerat e organizatës përcaktojnë mënyrën se si ACDC e realizon misionin e tij. Ato zbatohen në marrëdhëniet brenda ekipit, në punën me qytetarët dhe komunitetet, në bashkëpunimin me institucionet dhe partnerët, në realizimin e hulumtimeve dhe në menaxhimin e burimeve financiare dhe burimeve të tjera.

Prioritetet programore dhe metodat e punës mund t'u përshtaten ndryshimeve në mjedis, por vlerat përfaqësojnë standarde të qëndrueshme, në bazë të të cilave ACDC merr vendime dhe vlerëson cilësinë e punës së tij.

Përgjegjshmëria dhe transparencia

ACDC i menaxhon me përgjegjësi burimet që i janë besuar, i arsyeton qartë vendimet e tij dhe ofron informacione të sakta për punën, financimin dhe rezultatet e organizatës. Transparencia nënkupton hapje ndaj qytetarëve, partnerëve dhe donatorëve, duke respektuar njëkohësisht konfidencialitetin dhe mbrojtjen e të dhënave personale.

Gjithëpërfshirja dhe bashkëqeverisje

ACDC respekton identitetet, përvojat dhe nevojat e ndryshme dhe synon të përfshijë qytetarët që nuk janë të përfaqësuar sa duhet në jetën publike dhe institucionale. Kjo vlerë nënkupton mundësinë reale që komunitetet dhe grupet e ndryshme shoqërore të ndikojnë në aktivitete dhe të marrin pjesë në vendimmarrje, duke siguruar përfaqësim efektiv dhe mbrojtjen e të drejtave të komuniteteve joshumicë.

Bashkëpunimi dhe partneriteti

ACDC zhvillon marrëdhënie të bazuara në respekt të ndërsjellë, përgjegjësi të përbashkët dhe role të përcaktuara qartë. Organizata zhvillon partneritete me qytetarët, shoqërinë civile, institucionet dhe akterët ndërkombëtarë kur një bashkëpunim i tillë mund të kontribuojë në realizimin e të drejtave dhe zgjidhjen e problemeve konkrete.

Kompetenca dhe profesionalizmi

Puna e ACDC-së bazohet në njohuri profesionale, përgatitje cilësore, zbatim të përgjegjshëm të aktiviteteve dhe mësim të vazhdueshëm. Organizata përdor metoda dhe të dhëna të verifikuara, zhvillon kapacitetet e ekipit dhe angazhon ekspertë të jashtëm kur nuk disponon ekspertizën e duhur të brendshme për një detyrë të caktuar.

Objektiviteti dhe paanshmëria

ACDC i bazon analizat, qëndrimet dhe rekomandimet e tij në fakte, standarde ligjore dhe përvojat e qytetarëve. Organizata nuk i përshtat gjetjet sipas interesave të partive politike, institucioneve ose donatorëve.

Paanshmëria nuk nënkupton mungesën e një orientimi të bazuar në vlera. ACDC mbron në mënyrë të vazhdueshme të drejtat e njeriut, barazinë, mosdiskriminimin dhe përgjegjshmërinë e institucioneve.

Konfidencialiteti dhe besimi

ACDC mbron të dhënat personale, identitetin dhe sigurinë e personave që marrin pjesë në hulumtime, konsultime dhe aktivitete të tjera. Besimi i qytetarëve, punonjësve dhe partnerëve ndërtohet përmes veprimit të qëndrueshëm, respektimit të detyrimeve të marra përsipër dhe trajtimit të përgjegjshëm të informacioneve të ndjeshme.

4.4. Identiteti organizativ si kriter për vendimmarrje

Misioni, vizioni dhe vlerat nuk do të kenë vetëm funksion deklarativ. ACDC do t'i përdorë ato gjatë vlerësimit të programeve të reja, partneriteteve, mundësive të financimit nga donatorët dhe angazhimeve publike.

Gjatë shqyrtimit të iniciativave të reja, organizata do të vlerësojë nëse ato:

- u përgjigjen nevojave të qytetarëve dhe komuniteteve me të cilat punon ACDC;
- kontribuojnë në të paktën një objektiv strategjik;
- respektojnë vlerat e organizatës;
- mund të zbatohen në mënyrë profesionale dhe me kapacitetet në dispozicion;
- nuk e cenojnë pavarësinë dhe kredibilitetin e organizatës ose besimin e komuniteteve;
- prodhojnë rezultate që shkojnë përtej realizimit të aktiviteteve të projektit.

Në këtë mënyrë, identiteti organizativ bëhet një kornizë praktike për ruajtjen e fokusit programor dhe vazhdimësisë së punës së ACDC-së gjatë gjithë periudhës strategjike.

5. QËLLIMET STRATEGJIKE

Rezultatet e procesit të planifikimit strategjik treguan se ACDC, gjatë periudhës së ardhshme, nuk planifikon ndonjë ndryshim thelbësor të identitetit të tij dhe as braktisjen e fushave ekzistuese programore. Organizata ka përvojë të konsiderueshme, partneritete të zhvilluara dhe kredibilitet, të cilat përbëjnë një bazë të fuqishme për zhvillimin e mëtejshëm.

Në të njëjtën kohë, analiza vuri në dukje nevojën për një orientim më të madh strategjik, ndërlidhje më të fuqishme të fushave të ndryshme programore dhe menaxhim më sistematik të zhvillimit organizativ. Prandaj, zhvillimi i ardhshëm i ACDC-së nuk do të përqendrohet kryesisht në rritjen e numrit të temave dhe aktiviteteve, por në përmirësimin e cilësisë, qëndrueshmërisë dhe ndikimit afatgjatë të programeve ekzistuese.

Rëndësi të veçantë do të ketë ndërlidhja më e qëndrueshme e vendimeve programore me nevojat e qytetarëve dhe komuniteteve me të cilat punon ACDC, duke ruajtur njëkohësisht fleksibilitetin e nevojshëm për t'iu përgjigjur ndryshimeve në mjedisin politik, institucional dhe shoqëror. Prandaj, strategjia e re përcakton një drejtim të përbashkët zhvillimor, i cili ndërlidh programet, partneritetet, kapacitetet organizative dhe burimet.

Objektivat strategjikë janë përcaktuar në bazë të analizës së punës së deritanishme, ndryshimeve në mjedisin e jashtëm dhe nevojave të komuniteteve. Ato përbëjnë kornizën për orientimin e programeve, projekteve, partneriteteve dhe zhvillimit të brendshëm të organizatës gjatë periudhës së ardhshme strategjike.

Objektivat nuk janë formuluar si një listë temash ose aktiviteteve, por si ndryshime në të cilat ACDC dëshiron të kontribuojë. Hulumtimet, analizat profesionale, edukimi, avokimi publik, dialogu dhe iniciativat lokale përbëjnë mjete për realizimin e këtyre ndryshimeve.

Strategjia përcakton katër objektiva programorë të orientuar drejt ndryshimeve shoqërore dhe institucionale dhe një objektiv organizativ, i cili duhet të sigurojë kapacitetet, sistemet dhe burimet e nevojshme për realizimin e tyre. Objektivat janë të ndërlidhur, sepse përmirësimi i punës së institucioneve kërkon pjesëmarrjen aktive të qytetarëve, ndërsa bashkëpunimi ndërmjet komuniteteve, përfshirja sociale dhe zhvillimi i qëndrueshëm nënkuptojnë veprim të njëkohshëm në nivelin e komuniteteve, institucioneve dhe politikave publike.

5.1. Objektivi strategjik 1: Përmirësimi i sundimit të ligjit, aksesit në drejtësi dhe llogaridhënies së institucioneve

ACDC do të kontribuojë në avancimin e sundimit të ligjit në Kosovë, me fokus të veçantë në zbatimin e barabartë të ligjeve dhe realizimin e të drejtave të pjesëtarëve të komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë.

Megjithëse korniza ligjore në Kosovë përmban garanci të gjera për të drejtat e njeriut dhe të drejtat e komuniteteve, qytetarët në praktikë përballen me zbatim jo të njëtrajtshëm të rregulloreve, procedura të ndërlikuara administrative, qasje të pamjaftueshme në informacione dhe qasje të kufizuar në mbrojtje juridike dhe institucionale. Zbatimi jo i njëtrajtshëm i së drejtës për përdorimin e gjuhëve ua vështirëson edhe më shumë qytetarëve nga komunitetet joshumicë qasjen në institucione.

Në veri të Kosovës, këto probleme lidhen edhe me tensionet e vazhdueshme politike, ndryshimet institucionale, nivelin e ulët të besimit të komunitetit serb në institucionet e Kosovës dhe përfaqësimin e pamjaftueshëm të pjesëtarëve të komunitetit lokal në institucione të caktuara. Prandaj, ekzistenca

formale e të drejtave dhe mekanizme mbrojtës nuk nënkupton gjithmonë se ato janë realisht të qasshme dhe efektive për qytetarët.

ACDC do t'i ndërlidhë përvojat e drejtpërdrejta të qytetarëve me analizat, hulumtimet, monitorimin e punës së institucioneve dhe avokimin publik. Organizata do të identifikojë pengesat në realizimin e të drejtave, do të dokumentojë trajtimin jo të njëtrajshëm ose diskriminues dhe do të hartojë rekomandime për përmirësimin e legjislacionit, politikave publike, procedurave dhe praktikave institucionale.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet qasjes në drejtësi dhe ndihmës juridike falas, mbrojtjes së të drejtave gjuhësore, transparencës dhe përgjegjshmërisë së institucioneve, si dhe kapaciteteve të tyre për t'iu përgjigjur në mënyrë të barabartë nevojave të qytetarëve nga komunitete të ndryshme. ACDC do të bashkëpunojë me gjyqësorin, policinë, administratat lokale, institucionet e pavarura, organizatat e shoqërisë civile dhe ekspertët juridikë, duke ruajtur njëkohësisht qasjen kritike ndaj praktikave institucionale.

Bashkëpunimi me policinë dhe institucionet e tjera të zbatimit të ligjit përbën njëkohësisht nevojë dhe sfidë. Policia ka përgjegjësi kyçe për sigurinë dhe mbrojtjen e të drejtave të qytetarëve, por puna e saj në veri të Kosovës është e ngarkuar nga mosbesimi i komunitetit dhe polemikat. Prandaj, ACDC do të zhvillojë formate të strukturuar të komunikimit lidhur me nevojat lokale të sigurisë, veprimet e policisë, përfaqësimin e komuniteteve, përdorimin e gjuhëve zyrtare, mekanizmat për parashtrimin e ankesave dhe përgjegjshmërinë institucionale.

Organizata do të vazhdojë të monitorojë proceset demokratike dhe zgjedhore si pjesë përbërëse e qeverisjes së përgjegjshme. Vëzhgimi i zgjedhjeve, informimi i qytetarëve, analiza e rregullave zgjedhore dhe monitorimi i proceseve zgjedhore duhet të kontribuojnë në transparencë dhe në përfaqësimin e barabartë politik të komuniteteve.

Ndryshimi i synuar

Qytetarët, veçanërisht pjesëtarët e komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë, i njohin më mirë të drejtat e tyre, kanë qasje të plotë në informacione në gjuhën që e kuptojnë dhe i përdorin në mënyrë më efektive mekanizmat juridikë dhe institucionalë të mbrojtjes. Institucionet i zbatojnë ligjet në mënyrë më të njëtrajshme, veprojnë me më shumë transparencë dhe u përgjigjen me më shumë përgjegjësi nevojave të qytetarëve dhe komuniteteve.

Objektivat specifikë

5.1.1. Përmirësimi i qasjes në drejtësi dhe ndihmë juridike

ACDC do të përmirësojë informimin e qytetarëve për të drejtat e tyre, kompetencat e institucioneve, procedurat juridike dhe mekanizmat e disponueshëm të mbrojtjes. Organizata do t'i lidhë qytetarët me ofruesit e ndihmës juridike falas, ekspertët juridikë dhe institucionet e organizatave të tjera përkatëse.

5.1.2. Kontributi në zbatimin e barabartë të ligjeve dhe mbrojtjen e të drejtave të komuniteteve joshumicë

ACDC do të monitorojë zbatimin e ligjeve dhe politikave publike dhe do të dokumentojë rastet e trajtimit jo të njëtrajshëm, selektiv ose diskriminues nga institucionet. Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet të drejtave gjuhësore, përfaqësimit institucional, qasjes në shërbime publike dhe mbrojtjes së të drejtave të komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë.

5.1.3. Rritja e transparencës dhe përgjegjshmërisë së institucioneve

Organizata do të monitorojë punën e institucioneve, qasjen në informacione publike, zbatimin e procedurave dhe mënyrën e trajtimit të kërkesave, ankesave dhe rekomandimeve të qytetarëve dhe shoqërisë civile. Gjetjet do të përdoren për hartimin e rekomandimeve konkrete dhe për avokimin publik të ndryshimeve në praktikën institucionale.

5.1.4. Përmirësimi i marrëdhënieve të qytetarëve me policinë dhe gjyqësorin

ACDC do të mbështesë dialogun e strukturuar ndërmjet qytetarëve dhe institucioneve lidhur me sigurinë, qasjen në drejtësi, besimin, përfaqësimin e komuniteteve, përdorimin e gjuhëve zyrtare dhe mekanizmat e disponueshëm për mbrojtjen e të drejtave.

5.1.5. Zhvillimi i politikave publike të bazuara në dëshmi

ACDC do të realizojë hulumtime dhe analiza profesionale për sundimin e ligjit, qasjen në drejtësi, të drejtat e njeriut dhe të drejtat e komuniteteve, sigurinë dhe punën e institucioneve. Rekomandimet do të bazohen në analizën juridike, të dhëna të besueshme dhe përvojat e drejtpërdrejta të qytetarëve.

5.1.6. Kontributi në transparencën e proceseve demokratike dhe zgjedhore

Organizata do të monitorojë proceset përkatëse zgjedhore, do të kontribuojë në informimin e qytetarëve për të drejtat dhe procedurat zgjedhore dhe do të analizojë ndikimin e zgjedhjeve në përfaqësimin politik të komuniteteve dhe funksionimin e institucioneve.

Detyrat strategjike

ACDC do të:

- hulumtojë pengesat në realizimin e të drejtave dhe qasjen në institucione;
- monitorojë zbatimin e ligjeve, politikave publike dhe procedurave institucionale;
- ofrojë informacione të qasshme në gjuhë të ndryshme për të drejtat dhe mekanizmat e mbrojtjes;
- lidhë qytetarët me ndihmën juridike falas dhe forma të tjera të mbështetjes profesionale;
- organizojë konsultime, debate publike, forume dhe takime avokuese me institucionet;
- hartojë analiza dhe rekomandime për gjendjen e të drejtave të njeriut dhe të drejtave të komuniteteve joshumicë;
- monitorojë përgjigjet institucionale ndaj rekomandimeve dhe kërkesave të qytetarëve;
- avokojë për zbatimin e njëtrajtshëm të të drejtave gjuhësore dhe qasjen e barabartë në shërbime publike;
- zhvillojë formate të strukturuar të dialogut të qytetarëve me policinë, gjyqësorin dhe institucionet lokale;

- bashkëpunojë me ekspertët juridikë, ofruesit e ndihmës juridike falas, mediat dhe organizatat e shoqërisë civile;
- monitorojë proceset zgjedhore dhe ndikimin e tyre në pjesëmarrjen dhe përfaqësimin e komuniteteve.

Rezultatet e pritshme

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë një program më të zhvilluar dhe më sistematik për monitorimin e sundimit të ligjit, qasjes në drejtësi dhe përgjegjshmërisë institucionale. Analizat dhe rekomandimet e organizatës do të bazohen në mënyrë më të rregullt në përvojat e qytetarëve nga veriu i Kosovës dhe nga mjediset e tjera.

Qytetarët do të kenë qasje më të mirë në informacione, ndihmë juridike, institucione dhe shërbime. Problemet në zbatimin e të drejtave gjuhësore, përfaqësimin institucional dhe qasjen në shërbime do të dokumentohen në mënyrë më sistematike.

Do të zhvillohen kanale më të qëndrueshme të komunikimit ndërmjet qytetarëve, policisë, gjyqësorit dhe institucioneve të tjera. Përgjigjet institucionale ndaj rekomandimeve, ankesave dhe nevojave të qytetarëve do të monitorohen në mënyrë më të rregullt, ndërsa ACDC do t'i paraqesë më qartë ndryshimet konkrete në të cilat ka kontribuar përmes hulumtimit, avokimit dhe bashkëpunimit me komunitetet dhe institucionet.

5.2. Objektivi strategjik 2: Inkurajimi i qytetarisë aktive, me fokus të veçantë në pjesëmarrjen e të rinjve në jetën publike dhe vendimmarrje

ACDC do të kontribuojë në krijimin e kushteve në të cilat qytetarët, veçanërisht të rinjtë nga komunitete të ndryshme, marrin pjesë në mënyrë më aktive në jetën publike, ndërmarrin iniciativa dhe ndikojnë në vendimet që përcaktojnë kushtet e tyre të jetesës.

Pjesëmarrja qytetare në Kosovë shpesh kufizohet nga tensionet politike, mosbesimi ndaj institucioneve, mungesa e informacioneve dhe perceptimi se individët nuk kanë ndikim real në vendimet që i prekin drejtpërdrejt. Në veri të Kosovës, këto probleme janë edhe më të theksuara për shkak të pasigurisë së vazhdueshme institucionale, hapësirës së kufizuar për dialog dhe mbizotërimit të temave të imponuara politikisht ndaj nevojave konkrete të qytetarëve.

Të rinjtë janë veçanërisht të prekur nga këto rrethana. Mungesa e hapësirës për aktivizëm, përfshirja e dobët në proceset vendimmarrëse, mundësitë e kufizuara për zhvillimin e iniciativave dhe largimi i të rinjve nga komunitetet lokale zvogëlojnë kapacitetet e tyre për të ndikuar në zhvillimin shoqëror. Shumë të rinj janë të interesuar për pjesëmarrje, por shpesh u mungojnë mbështetja, shkathtësitë praktike, burimet dhe qasja në institucione.

Prandaj, ACDC do ta trajtojë qytetarinë aktive si aftësi të qytetarëve për ta identifikuar një problem, për t'u organizuar, për të hartuar një propozim, për të ndërmarrë një iniciativë, për të komunikuar me institucionet dhe për të monitoruar nëse veprimi i tyre ka sjellë një ndryshim konkret. Edukimi do të përbëjë pikënisjen për veprim praktik në komunitet.

Fokus i veçantë do t'u kushtohet programeve që lidhin të rinjtë nga komuniteti serb, shqiptar dhe komunitetet e tjera. Kampet multietnike, trajnimet për aktivizëm qytetar, programet kulturore dhe

edukative dhe iniciativat e përbashkëta lokale do të përdoren si hapësirë për përvetësimin e njohurive, ndërtimin e marrëdhënieve dhe zhvillimin e ideve konkrete.

Në të njëjtën kohë, ACDC do të punojë edhe me qytetarë të tjerë dhe grupe joformale që kanë mundësi të kufizuara për të marrë pjesë në jetën publike. Mbështetja do të përfshijë mentorimin, lidhjen me ekspertët dhe institucionet, ndihmën në avokimin publik dhe mbështetjen për zbatimin e iniciativave lokale.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet cilësisë së pjesëmarrjes. Prania në një ngjarje ose konsultim nuk do të konsiderohet në vetvete rezultat i mjaftueshëm. ACDC do të synojë që qytetarët dhe të rinjtë të përfshihen mjaftueshëm herët, në mënyrë që të mund të ndikojnë në përmbajtjen e vendimeve, që propozimet e tyre të dokumentohen dhe që institucionet të japin përgjigje të arsyetuara ndaj iniciativave dhe rekomandimeve që u drejtohen.

Ndryshimi i synuar

Të rinjtë dhe qytetarët e tjerë kanë më shumë njohuri, vetëbesim, hapësirë dhe mbështetje praktike për ndërmarrjen e iniciativave dhe pjesëmarrjen në vendimmarrje. Propozimet e tyre bëhen më të dukshme në hapësirën publike, ndërsa institucionet i përfshijnë qytetarët më shpesh dhe në mënyrë më përmbajtjesore në proceset që ndikojnë në jetën në komunitetet e tyre.

Objektivat specifike

5.2.1. Forcimi i njohurive dhe shkathtësive të të rinjve dhe qytetarëve për veprim publik

ACDC do të zhvillojë kapacitete praktike për aktivizëm qytetar, avokim publik, organizim të iniciativave, komunikim me institucionet dhe monitorim të rezultateve të veprimit qytetar.

Fokus i veçantë do t'u kushtohet të rinjve që më parë nuk kanë qenë të përfshirë në punën e organizatave të shoqërisë civile, partive politike ose mekanizmave formalë konsultativë.

5.2.2. Mbështetja e iniciativave rinore dhe qytetare lokale

Organizata do të ofrojë mentorim, mbështetje profesionale, lidhje me partnerët dhe institucionet dhe, kur është e mundur, mbështetje financiare ose teknike për iniciativat që u përgjigjen nevojave konkrete të komuniteteve.

Përparësi do të kenë iniciativat me një problem të përcaktuar qartë, plan realist dhe mundësi për të sjellë një rezultat të dukshëm në mjedisin lokal.

5.2.3. Rritja e pjesëmarrjes së të rinjve nga komunitete të ndryshme

ACDC do të zhvillojë programe që bashkojnë të rinjtë nga komuniteti serb, shqiptar dhe komunitetet e tjera përmes kampeve, trajnimeve, aktiviteteve kulturore dhe edukative dhe zgjidhjes së përbashkët të problemeve lokale.

Qëllimi i këtyre programeve nuk do të jetë vetëm njohja e ndërsjellë, por edhe zhvillimi i iniciativave konkrete të përbashkëta dhe formave më të qëndrueshme të bashkëpunimit.

5.2.4. Përmirësimi i pjesëmarrjes së qytetarëve në hartimin e politikave publike

ACDC do të shqyrtojë qëndrimet dhe nevojat e qytetarëve, do t'i shndërrojë ato në propozime konkrete dhe do të avokojë për përfshirjen e tyre në politikat lokale dhe qendrore.

Në veçanti, do të nxitet përfshirja e qytetarëve në fazat e hershme të vendimmarrjes, përpara se vendimet të jenë marrë tashmë.

5.2.5. Zhvillimi i mekanizmave të qëndrueshëm të bashkëpunimit ndërmjet qytetarëve, shoqërisë civile dhe institucioneve

Organizata do të punojë për krijimin e kanaleve të rregullta dhe të përshtatura të komunikimit ndërmjet qytetarëve, organizatave të shoqërisë civile dhe institucioneve.

Qëllimi është që konsultimet e veçanta dhe ngjarjet publike të shndërrohen në formate më të qëndrueshme, përmes të cilave nevojat e komuniteteve mbledhen dhe shqyrtohen vazhdimisht dhe shndërrohen në përgjigje institucionale.

Detyrat strategjike

ACDC do të:

- organizojë programe praktike të edukimit qytetar, aktivizmit qytetar dhe avokimit publik;
- zhvillojë kampe multietnike dhe programe të tjera për të rinjtë nga komunitete të ndryshme;
- organizojë aktivitete kulturore, edukative dhe shoqërore që nxisin veprimin e përbashkët të të rinjve;
- ofrojë mentorim dhe mbështetje për iniciativat rinore dhe qytetare lokale;
- lidhë grupet joformale të qytetarëve me organizatat e shoqërisë civile, ekspertët dhe institucionet;
- përfshijë qytetarët dhe të rinjtë në hulumtime, konsultime dhe përcaktimin e prioriteteve programore;
- organizojë diskutime publike, konsultime dhe forume tematike për politikat lokale dhe nevojat e komuniteteve;
- mbledhë dhe sistematizojë propozimet e qytetarëve dhe të monitorojë përgjigjet e institucioneve;
- përdorë mjete digjitale për informimin, konsultimin dhe mobilizimin e qytetarëve;
- dokumentojë shembuj të iniciativave të suksesshme dhe t'i përdorë ato për mësim dhe avokim të mëtejshëm;
- monitorojë nëse iniciativat e mbështetura vazhdojnë të funksionojnë pas përfundimit të mbështetjes së projektit.

Rezultatet e pritshme

Deri në fund të periudhës strategjike, një numër më i madh të rinjsh dhe qytetarësh do të përfshihen drejtpërdrejt në identifikimin e problemeve, zhvillimin e propozimeve dhe zbatimin e iniciativave lokale. ACDC do të ketë një model më të zhvilluar për mbështetjen e veprimit qytetar, i cili nuk do të kufizohet në

trajnime ose ngjarje të veçanta, por do të përfshijë mentorimin, krijimin e lidhjeve dhe monitorimin e rezultateve.

Të rinjtë nga komunitete të ndryshme do të kenë më shumë mundësi për të bashkëpunuar përmes kampeve, programeve kulturore dhe edukative dhe iniciativave të përbashkëta. Pjesëmarrja e tyre nuk do të matet vetëm me numrin e pjesëmarrësve, por edhe me numrin e ideve që kanë zhvilluar, iniciativave që kanë zbatuar dhe kontakteve që kanë vazhduar pas përfundimit të aktiviteteve.

Propozimet e qytetarëve dhe të rinjve do të jenë më të dukshme në hapësirën publike dhe do t'u paraqiten më shpesh institucioneve. ACDC do të monitorojë në mënyrë më sistematike nëse institucionet u përgjigjen propozimeve dhe rekomandimeve, nëse i përfshijnë qytetarët në proceset vendimmarrëse dhe nëse iniciativat e mbështetura sjellin ndryshime konkrete në politikat lokale, praktikatat ose cilësinë e jetës.

5.3. Objektivi strategjik 3: Forcimi i bashkëpunimit, dialogut, besimit të ndërsjellë dhe pjesëmarrjes së barabartë të komuniteteve dhe grupeve të ndryshme shoqërore

ACDC do të kontribuojë në zhvillimin e një shoqërie në të cilën pjesëtarët e komuniteteve të ndryshme etnike dhe grupeve shoqërore kanë më shumë hapësirë për kontakt të ndërsjellë, bashkëpunim dhe pjesëmarrje të barabartë në jetën publike.

Marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve në Kosovë vazhdojnë të formësohen fuqishëm nga mosmarrëveshjet politike, trashëgimia e luftës, barrierat gjuhësore, hapësirat e ndara publike dhe kontaktet e kufizuara të përditshme. Këto sfida janë veçanërisht të theksuara ndërmjet komunitetit serb dhe atij shqiptar, ndërsa paqëndrueshmëria politike dhe institucionale në veri të Kosovës e kufizon edhe më shumë hapësirën për dialog dhe e rrit mosbesimin e ndërsjellë.

Kontaktet ndërmjet komuniteteve shpesh zhvillohen në kuadër të projekteve afatshkurtra dhe mbështeten në një numër të kufizuar personash që tashmë janë aktivë në shoqërinë civile. Një qasje e tillë mund të mundësojë takimin dhe shkëmbimin e mendimeve, por nuk çon domosdoshmërisht në bashkëpunim më afatgjatë, përfshirje më të gjerë të qytetarëve ose ndryshime në marrëdhëniet më të gjera.

Për ACDC-në, qëllimi nuk është mungesa e mospajtimeve dhe as krijimi i përshtypjes së rreme të pajtimit, por aftësia e njerëzve nga komunitete dhe grupe të ndryshme shoqërore për të komunikuar, për të bashkëpunuar për çështje me interes të përbashkët dhe për të marrë pjesë në mënyrë të barabartë në jetën shoqërore dhe institucionale, duke respektuar identitetet, përvojat dhe qëndrimet e ndryshme.

ACDC do të kontribuojë në këtë objektivi përmes dy dimensioneve të ndërlidhura të punës. Dimensioni i parë përfshin nxitjen e bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve, përkatësisht ndërtimin e besimit dhe veprimin e përbashkët të komunitetit serb, shqiptar dhe komuniteteve të tjera. Dimensioni i dytë lidhet me përfshirjen sociale dhe pjesëmarrjen e barabartë të grave, komunitetit LGBTQI+, të rinjve dhe grupeve të tjera që përballen me diskriminim, përjashtim ose qasje të kufizuara në jetën publike dhe në institucione.

Organizata do t'u kushtojë rëndësi të veçantë programeve që mundësojnë kontakte të përsëritura, punë të përbashkët dhe rezultate konkrete. Dialogu nuk do të kufizohet në shkëmbimin e përgjithshëm të qëndrimeve, por do të lidhet me çështje që ndikojnë drejtpërdrejt në jetën e qytetarëve, si siguria, shërbimet publike, arsimi, kultura, mjedisi, pozita e të rinjve dhe zhvillimi i komuniteteve lokale.

Në të njëjtën kohë, ACDC do të synojë që në programe të përfshijë persona që nuk kanë përvojë të mëparshme në iniciativa ndëretnike dhe të zvogëlojë varësinë nga një rreth i ngushtë pjesëmarrësish profesionistë. Programet kulturore dhe edukative, fushatat publike, hulumtimet, avokimi dhe iniciativat lokale do të përdoren si mënyra të ndryshme për ndërtimin e besimit dhe ndryshimin e praktikave lokale.

Ndryshimi i synuar

Pjesëtarët e komunitetit serb, shqiptar dhe komuniteteve të tjera kanë më shumë mundësi për kontakt përmbajtësor, bashkëpunim dhe veprim të përbashkët. Besimi i tyre i ndërsjellë dhe gatishmëria për të bashkëpunuar për çështje me interes të përbashkët rriten gradualisht.

Gratë, komunitetit LGBTQI+, të rinjtë dhe grupet e tjera të përfaqësuara në mënyrë të pamjaftueshme kanë më shumë dukshmëri, siguri dhe mundësi për të ndikuar në politikat publike, praktikat institucionale dhe vendimet që i prekin drejtpërdrejt.

Objektivat specifikë

5.3.1. Përmirësimi i dialogut, besimit dhe bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve

ACDC do të zhvillojë programe që mundësojnë kontakt të vazhdueshëm dhe të sigurt ndërmjet pjesëtarëve të komunitetit serb, shqiptar dhe komuniteteve të tjera.

Dialogu do të lidhet me tema konkrete dhe interesa të përbashkëta, ndërsa vëmendje e veçantë do t'i kushtohet përfshirjes së personave që nuk janë pjesëmarrës të rregullt në projektet e shoqërisë civile.

5.3.2. Zhvillimi i iniciativave të përbashkëta që lidhin komunitete të ndryshme

ACDC do të mbështesë iniciativa kulturore, edukative, qytetare, rinore dhe mjedisore, në të cilat pjesëmarrësit nga komunitete të ndryshme e identifikojnë së bashku një problem, zhvillojnë një zgjidhje dhe marrin pjesë në zbatimin e saj.

Suksesi i këtyre iniciativave do të vlerësohet sipas cilësisë së bashkëpunimit, rezultateve të arritura dhe vazhdimit të kontakteve pas përfundimit të aktiviteteve.

5.3.3. Përmirësimi i përfshirjes sociale dhe pjesëmarrjes së barabartë të grave

ACDC do të kontribuojë në pjesëmarrjen më të madhe të grave në debatet publike, iniciativat qytetare, organizatat e shoqërisë civile dhe proceset vendimmarrëse.

Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet grave nga komunitetet joshumicë dhe mjediset më të vogla, të cilat mund të përballen njëkohësisht me pengesa gjinore, etnike, ekonomike dhe politike.

5.3.4. Përmirësimi i pozitës dhe pjesëmarrjes publike të pjesëtarëve të komunitetit LGBTQI+

Organizata do të kontribuojë në zvogëlimin e diskriminimit, izolimit shoqëror dhe pengesave institucionale me të cilat përballen pjesëtarët e pakicave seksuale.

ACDC do të mbështesë formate të sigurta për krijimin e lidhjeve, informimin dhe fuqizimin, avokimin publik për të drejtat e pakicave seksuale dhe zhvillimin e kapaciteteve të institucioneve dhe shoqërisë civile për punë jodiskriminuese dhe të ndjeshme ndaj nevojave të tyre.

5.3.5. Forcimi i kapaciteteve të akterëve lokalë për punë gjithëpërfshirëse dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut

ACDC do të punojë me organizatat e shoqërisë civile, mediat, institucionet kulturore dhe arsimore, institucionet lokale dhe grupet joformale për zhvillimin e programeve gjithëpërfshirëse dhe praktikave më të përgjegjshme.

Mbështetja do të përfshijë identifikimin e diskriminimit, mbrojtjen e pjesëmarrësve, komunikimin e përgjegjshëm publik dhe zbatimin e një qasjeje që merr parasysh përkatësinë etnike, gjininë, orientimin seksual, moshën dhe karakteristika të tjera përkatëse.

Detyrat strategjike

ACDC do të:

- organizojë programe të vazhdueshme dialogu ndërmjet komunitetit serb, shqiptar dhe komuniteteve të tjera;
- zhvillojë hapësira të sigurta për diskutimin e çështjeve të ndjeshme politike dhe shoqërore;
- organizojë ngjarje publike, debate dhe forume për marrëdhëniet ndëretnike dhe dialogun;
- mbështesë iniciativa kulturore, edukative, rinore dhe qytetare që lidhin komunitete të ndryshme;
- realizojë hulumtime dhe analiza profesionale për marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve, distancën etnike dhe diskriminimin;
- përgatisë rekomandime dhe propozime për politika publike lidhur me të drejtat e grupeve të marginalizuara;
- zhvillojë fushata dhe përmbajtje publike që promovojnë dialogun, bashkëpunimin dhe shembujt e suksesshëm të veprimit të përbashkët të pjesëmarrësve nga komunitete të ndryshme;
- nxisë pjesëmarrjen më të madhe të grave në jetën publike, iniciativat qytetare dhe vendimmarrje;
- zhvillojë programe mbështetëse, informuese dhe të avokimit publik për të drejtat e pakicave seksuale;
- përfshijë organizatat lokale, mediat, qendrat kulturore, institucionet arsimore dhe institucionet e tjera në zhvillimin e praktikave gjithëpërfshirëse;
- monitorojë nëse aktivitetet çojnë në vazhdimin e kontakteve, iniciativa të përbashkëta dhe ndryshime në marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve dhe praktikat institucionale.

Rezultatet e pritshme

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë programe të zhvilluara që e lidhin bashkëpunimin ndërmjet komuniteteve me forma konkrete të veprimit të përbashkët. Një numër më i madh qytetarësh nga komuniteti serb, shqiptar dhe komunitetet e tjera do të marrin pjesë në iniciativa nga fusha të ndryshme, të cilat nuk përfundojnë me një takim të vetëm, por krijojnë bazën për bashkëpunim më afatgjatë.

Kontaktet ndërmjet pjesëmarrësve nga komunitete të ndryshme do të jenë më përmbajtjesore dhe më shpesh të orientuara drejt zgjidhjes së përbashkët të problemeve. ACDC do të mbledhë të dhëna për

besimin e ndërsjellë, distancën etnike dhe pengesat ndaj bashkëpunimit dhe do t'i përdorë ato për zhvillimin e programeve dhe rekomandimeve.

Gratë, komunitetit LGBTQI+, të rinjtë dhe grupet e tjera të përfaqësuara në mënyrë të pamjaftueshme do të jenë më të dukshme në programe, debate publike dhe iniciativa lokale. Nevojat dhe përvojat e tyre do të përfshihen në mënyrë më sistematike në hulumtime, aktivitete avokuese dhe propozime për politika publike.

Organizatat, mediat, institucionet kulturore dhe arsimore dhe institucionet e tjera me të cilat bashkëpunon ACDC do të kenë kapacitete më të zhvilluara për punë gjithëpërfshirëse dhe jodiskriminuese. Përparimi do të monitorohet përmes vazhdimësisë së bashkëpunimit, numrit dhe rezultateve të iniciativave të përbashkëta, përfaqësimit të grupeve të ndryshme dhe ndryshimeve konkrete në praktikat lokale dhe institucionale.

5.4. Objektivi strategjik 4: Promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm dhe menaxhimit të përgjegjshëm të mjedisit dhe burimeve lokale

ACDC do të kontribuojë në një qasje më të përgjegjshme ndaj mjedisit dhe menaxhimit të burimeve lokale, me fokus të veçantë në problemet mjedisore që ndikojnë drejtpërdrejt në cilësinë e jetës së qytetarëve në komunat në veri të Kosovës.

Çështjet mjedisore në Kosovë shpesh mbeten nën hijen e temave politike, institucionale dhe të sigurisë, megjithëse ndikojnë drejtpërdrejt në shëndetin, sigurinë dhe jetën e përditshme të qytetarëve. Ndër problemet veçanërisht të theksuara në veri të Kosovës janë ndotja e ajrit, gjendja e pellgut të lumit Ibër, deponitë ilegale, menaxhimi joadekuat i mbeturinave dhe mirëmbajtja e pamjaftueshme e hapësirave publike.

Zgjidhja e këtyre problemeve vështirësohet nga kompetencat e paqarta të institucioneve, bashkëpunimi i pamjaftueshëm ndërmjet nivelit lokal dhe atij qendror, qasja e kufizuar në informacione dhe mungesa e kapaciteteve profesionale dhe financiare. Qytetarët shpesh nuk janë të informuar sa duhet se cilat institucione janë përgjegjëse, në çfarë mënyre mund të marrin pjesë në vendimmarrje dhe si mund të kërkojnë përgjegjësi për mosmarrjen e masave.

ACDC do ta zhvillojë mbrojtjen e mjedisit si një temë të ndërlidhur me qytetarinë aktive, përgjegjshmërinë e institucioneve dhe dialogun. Organizata nuk do të synojë t'i zëvendësojë organizatat e specializuara mjedisore, por të ndërlidhë nevojat e qytetarëve, njohuritë profesionale, iniciativat lokale dhe avokimin publik.

Rëndësi të veçantë do të kenë problemet që prekin njëkohësisht disa komunitete dhe që mund të shërbejnë si bazë për bashkëpunim praktik. Ndotja e ujit, ajrit dhe tokës, menaxhimi i mbeturinave dhe shfrytëzimi i burimeve të përbashkëta nuk ndjekin kufijtë etnikë. Për këtë arsye, iniciativat mjedisore mund t'i bashkojnë qytetarët nga mjedisë të ndryshme rreth problemeve të përcaktuara qartë dhe të njohura bashkërisht.

ACDC do të shmangë kufizimin e punës në këtë fushë vetëm në aksione njëditore pastrimi ose fushata pa një vazhdimësi të qartë. Edukimi, komunikimi dhe veprimet lokale do të ndërlidhen me hulumtimin e problemeve, hartimin e rekomandimeve, përgatitjen e planeve lokale, avokimin për masa institucionale dhe monitorimin e zbatimit të tyre.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet përfshirjes së të rinjve, aktivistëve lokalë dhe grupeve joformale në identifikimin e problemeve dhe zhvillimin e zgjidhjeve. Pjesëmarrja e tyre nuk do të kufizohet në vullnetarizëm në aktivitete të planifikuara paraprakisht, por do të përfshijë edhe planifikimin e iniciativave, komunikimin me institucionet dhe monitorimin e rezultateve.

Ndryshimi i synuar

Qytetarët i kuptojnë më mirë problemet mjedisore dhe marrin pjesë në mënyrë më aktive në zgjidhjen e tyre, ndërsa institucionet lokale dhe qendrore planifikojnë në mënyrë më transparente, veprojnë në mënyrë më të koordinuar dhe zbatojnë me më shumë përgjegjësi masat për mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhimin e burimeve të përbashkëta.

Në veri të Kosovës zhvillohen iniciativa të gjelbra përmbajtësore dhe të qëndrueshme, të bazuara në nevojat lokale, të dhënat profesionale dhe bashkëpunimin ndërmjet qytetarëve, institucioneve dhe organizatave nga komunitete të ndryshme.

Objektivat specifikë

5.4.1. Forcimi i njohurive dhe pjesëmarrjes së qytetarëve në zgjidhjen e problemeve lokale mjedisore

ACDC do t'i përmirësojë njohuritë e qytetarëve për gjendjen e mjedisit, kompetencat e institucioneve dhe mundësitë për pjesëmarrje në vendimmarrje.

Fokus i veçantë do t'u kushtohet të rinjve, aktivistëve lokalë dhe qytetarëve që më parë nuk kanë marrë pjesë në iniciativa mjedisore ose iniciativa të tjera qytetare.

5.4.2. Zhvillimi dhe mbështetja e iniciativave lokale të gjelbra

Organizata do të mbështesë iniciativa praktike të përqendruara në probleme konkrete, duke përfshirë menaxhimin e mbeturinave, mbrojtjen e ujërave dhe hapësirave publike, zvogëlimin e ndotjes dhe shfrytëzimin e përgjegjshëm të burimeve lokale.

Përparësi do të kenë iniciativat me një problem të përcaktuar qartë, plan realist, përgjegjësi të përcaktuara dhe mundësi për të sjellë një rezultat që vazhdon edhe pas përfundimit të aktivitetit të veçantë.

5.4.3. Përmirësimi i përgjegjshmërisë së institucioneve për mbrojtjen e mjedisit

ACDC do të monitorojë veprimet e institucioneve kompetente, qasjen në informacione, zbatimin e rregulloreve dhe reagimin ndaj problemeve të raportuara nga qytetarët.

Organizata do të avokojë për një ndarje më të qartë të përgjegjësisë, koordinim më të mirë ndërmjet nivelit lokal dhe atij qendror dhe vendimmarrje më transparente për çështjet që ndikojnë në mjedis.

5.4.4. Zhvillimi i politikave lokale mjedisore dhe planeve të veprimit

ACDC do të kontribuojë në hulumtime, konsultime dhe hartimin e planeve lokale të veprimit mjedisor, të bazuara në nevojat reale të qytetarëve dhe në të dhënat profesionale në dispozicion.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet faktit që planet të përmbajnë masa konkrete, institucione përgjegjëse, afate dhe mënyrën e monitorimit të zbatimit.

5.4.5. Ndërlidhja e mbrojtjes së mjedisit me bashkëpunimin ndërmjet komuniteteve

Organizata do të nxisë iniciativa të përbashkëta mjedisore të qytetarëve nga komunitete të ndryshme në vendet ku ata përballen me të njëjtat probleme ose shfrytëzojnë të njëjtat burime natyrore dhe publike.

Aktivitetet e tilla do të orientohen drejt bashkëpunimit praktik dhe avokimit të përbashkët dhe jo vetëm drejt bashkimit simbolik të pjesëmarrësve nga mjedisë të ndryshme.

Detyrat strategjike

ACDC do të:

- hartëzojë problemet prioritare mjedisore në veri të Kosovës;
- zhvillojë informacione të qasshme për kompetencat e institucioneve dhe të drejtat e qytetarëve në fushën e mbrojtjes së mjedisit;
- organizojë konsultime me qytetarët, të rinjtë, ekspertët dhe institucionet;
- mbështesë iniciativat e gjelbra lokale, qytetare dhe rinore;
- përfshijë të rinjtë në planifikimin dhe zbatimin e veprimeve mjedisore;
- kontribuojë në hartimin e planeve lokale të veprimit mjedisor në komunat në veri të Kosovës;
- organizojë takime dhe debate publike ndërmjet institucioneve lokale dhe qendrore;
- hartojë rekomandime për përmirësimin e politikave mjedisore, koordinimit institucional dhe zbatimit të rregulloreve;
- monitorojë përgjigjet e institucioneve ndaj problemeve të raportuara dhe rekomandimeve të miratuara;
- lidhë organizatat, grupet joformale dhe qytetarët nga komunitete të ndryshme rreth çështjeve të përbashkëta mjedisore;
- përfshijë parimet e qëndrueshmërisë në programet e tjera dhe praktikatat e brendshme të ACDC-së.

Rezultatet e pritshme

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë një qasje programore të zhvilluar qartë ndaj mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm, të ndërlidhur me punën e tij në fushën e qytetarisë aktive, përgjegjshmërisë institucionale dhe nxitjes së bashkëpunimit ndëretnik.

Qytetarët dhe grupet lokale do të kenë qasje më të mirë në të dhëna dhe informacione për problemet mjedisore dhe kompetencat e institucioneve. Një numër më i madh të rinjsh do të përfshihen në zhvillimin dhe zbatimin e iniciativave lokale, ndërsa aktivitetet e tyre do të kenë objektiva më të qartë, akterë përgjegjës dhe mënyra për monitorimin e rezultateve.

ACDC do të kontribuojë në zhvillimin e planeve dhe rekomandimeve lokale mjedisore që lidhen me probleme konkrete në komunat në veri të Kosovës. Bashkëpunimi ndërmjet institucioneve lokale dhe qendrore do të nxitet më rregullisht, ndërsa veprimet e tyre lidhur me iniciativat dhe rekomandimet do të monitorohen në mënyrë më sistematike.

Në mjediset ku qytetarët nga komunitete të ndryshme përballen me të njëjtat probleme mjedisore, do të zhvillohen iniciativa dhe aktivitete të përbashkëta avokuese. Përparimi nuk do të matet vetëm me numrin

e aksioneve dhe pjesëmarrësve, por edhe me ndryshimet në veprimet institucionale, zbatimin e planeve lokale dhe përmirësimet konkrete mjedisore.

5.5. Objektivi strategjik 5: Ndërtimi i kapacitetit organizativ dhe qëndrueshmërisë së ACDC-së

Gjatë periudhës së ardhshme strategjike, ACDC do të përmirësojë strukturën organizative, burimet njerëzore, sistemet e brendshme dhe qëndrueshmërinë financiare, në mënyrë që t'i planifikojë programet e tij në një perspektivë më afatgjatë, t'i zbatojë ato në mënyrë më efikase dhe të monitorojë më qartë arritjen e rezultateve në të cilat kontribuon.

Gjatë viteve të mëparshme, organizata ka zhvilluar një gamë të gjerë aktiviteteve dhe përvojë të konsiderueshme në fushat e sundimit të ligjit, qytetarisë aktive, punës me të rinjtë, bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve, përfshirjes sociale dhe mbrojtjes së mjedisit. Një gjerësi e tillë programore i ka mundësuar ACDC-së t'u përgjigjet nevojave të ndryshme të komuniteteve dhe të zhvillojë bashkëpunim me partnerë të shumtë lokalë, institucionalë dhe ndërkombëtarë. Në të njëjtën kohë, ajo ka rritur kërkesat ndaj ekipit, koordinimit të brendshëm dhe sistemeve organizative.

Analiza e kapaciteteve të brendshme ka nxjerrë në pah nevojën për një ndarje më të qartë të përgjegjësisë, koordinim më të mirë të punës programore, financiare dhe administrative, menaxhim më sistematik të burimeve njerëzore dhe mbështetje më të madhe në njohuritë e organizatës. Sfida të veçanta përbëjnë mbivendosja e detyrave, mungesa e ekspertizës së specializuar dhe varësia nga financimi afatshkurtër i projekteve.

Prandaj, ACDC do të zhvillojë sisteme të brendshme më funksionale, të cilat mundësojnë vendimmarrje më të qartë, koordinim më efikas, menaxhim më cilësor të burimeve dhe përgjegjshmëri më të madhe për rezultatet. Qëllimi nuk është krijimi i administratës shtesë, por vendosja e procedurave dhe proceseve të punës që u përshtaten madhësisë, programeve dhe nevojave reale të organizatës.

Organizata do të investojë në ngritjen profesionale të punonjësve, zhvillimin e funksionit të menaxhimit të burimeve njerëzore, angazhimin e ekspertizës së jashtme për detyra të specializuara dhe ruajtjen e shkëmbimin më sistematik të njohurive organizative. Në të njëjtën kohë, ajo do të përmirësojë monitorimin, vlerësimin dhe të nxënit organizativ, komunikimin strategjik, kapacitetet digjitale dhe mbrojtjen e të dhënave.

Qëndrueshmëria financiare do të bazohet në një lidhje më të qartë ndërmjet prioritetëve strategjike dhe vendimeve për projektet, diversifikimin e burimeve të financimit dhe zhvillimin e partneriteteve më afatgjata. Projektet e reja nuk do të vlerësohen vetëm sipas disponueshmërisë së fondeve, por edhe sipas rëndësisë së tyre për misionin, nevojat e komuniteteve dhe kapacitetet e ekipit.

Ndryshimi i synuar

ACDC funksionon si një organizatë më e strukturuar, më e orientuar në aspektin programor dhe më e qëndrueshme financiarisht, me përgjegjësi të përcaktuara më saktë, kapacitete profesionale të zhvilluara dhe sisteme funksionale për planifikimin, zbatimin, monitorimin dhe komunikimin e rezultateve.

Proceset kryesore varen më pak nga individët, burimet planifikohen në mënyrë më realiste, ndërsa vendimet organizative dhe programore burojnë në mënyrë më të qëndrueshme nga misioni, objektivat strategjike dhe nevojat e komuniteteve.

Objektivat specifike

5.5.1. Përmirësimi i strukturës organizative, menaxhimit dhe ndarjes së përgjegjësisë

ACDC do t'i përcaktojë më qartë rolet e punonjësve dhe bashkëpunëtorëve, linjat e përgjegjësisë, proceset vendimmarrëse dhe koordinimin e funksioneve programore, financiare, administrative dhe drejtuese.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet zvogëlimit të mbivendosjes së detyrave, shpërndarjes së barabartë të ngarkesës dhe sigurimit të vazhdimësisë së punës në rast të ndryshimit të anëtarëve të ekipit.

5.5.2. Zhvillimi i burimeve njerëzore, kapaciteteve profesionale dhe njohurive të organizatës

Organizata do të planifikojë në mënyrë më sistematike punësimin, orientimin në vendin e punës, ngritjen profesionale, monitorimin e performancës dhe zhvillimin e punonjësve.

ACDC do të zhvillojë mekanizma për ruajtjen dhe transferimin e njohurive, ndërsa për detyrat e specializuara do të angazhojë ekspertë të jashtëm kur ekipi ekzistues nuk ka kapacitetet e duhura ose kohë të mjaftueshme.

5.5.3. Zhvillimi i sistemit të monitorimit, vlerësimit dhe të nxënies organizativ

ACDC do të krijojë një sistem që mundëson monitorimin e rezultateve në nivelin e të gjithë strategjisë dhe jo vetëm të projekteve të veçanta.

Gjetjet e monitorimit dhe vlerësimit do të përdoren për përshtatjen e programeve, marrjen e vendimeve menaxheriale dhe vlerësimin e kontributit të organizatës në ndryshimet në komunitete, institucione dhe politika publike.

5.5.4. Përmirësimi i komunikimit strategjik dhe dukshmërisë së rezultateve

Organizata do ta ndërlidhë më qartë komunikimin me objektivat strategjike, nevojat e grupeve të synuara dhe rezultatet e programeve.

Komunikimi nuk do të përqendrohet vetëm në paraqitjen e aktiviteteve të realizuara, por edhe në shpjegimin e problemeve me të cilat merret ACDC, paraqitjen e gjetjeve dhe rekomandimeve dhe demonstrimin e ndryshimeve në të cilat ka kontribuar organizata.

5.5.5. Forcimi i qëndrueshmërisë programore dhe financiare

ACDC do t'i zhvillojë programet duke u nisur nga misioni, objektivat strategjike dhe nevojat e dokumentuara të komuniteteve dhe më pas do të kërkojë burime të përshtatshme financimi për to.

Organizata do të diversifikojë donatorët, do të zhvillojë partneritete shumëvjeçare dhe do t'i vlerësojë mundësitë e reja për projekte sipas rëndësisë strategjike, arsyeshmërisë financiare dhe kapaciteteve të ekipit për zbatim.

5.5.6. Përmirësimi i kapaciteteve digjitale dhe teknike dhe mbrojtjes së të dhënave

ACDC do të përdorë mjete digjitale për menaxhim më efikas të projekteve, bashkëpunim të brendshëm, hulumtim, analizë të të dhënave dhe komunikim.

Përdorimi i tyre do të bazohet në rregullat e mbrojtjes së të dhënave, konfidencialitetit, sigurisë digjitale dhe verifikimit njerëzor të përmbajtjes dhe rezultateve.

Detyrat strategjike

ACDC do të:

- rishikojë strukturën organizative, sistematizimin e vendeve të punës dhe përshkrimet e detyrave;
- përmirësojë koordinimin e funksioneve programore, financiare dhe administrative;
- zhvillojë sistemin e menaxhimit të burimeve njerëzore dhe monitorimit të performancës;
- investojë në ngritjen profesionale dhe të angazhojë ekspertizë të jashtme kur është e nevojshme;
- përmirësojë menaxhimin e dokumentacionit dhe njohurive organizative;
- zhvillojë një sistem të monitorimit, vlerësimit dhe mësimi organizativ në nivelin e strategjisë;
- ndërlihtë komunikimin me objektivat strategjike dhe rezultatet programore;
- vendosë kritere më të qarta për vlerësimin e projekteve dhe partneriteteve të reja;
- zhvillojë burime më të larmishme dhe më afatgjata të financimit;
- përmirësojë sistemet digjitale, mbrojtjen e të dhënave dhe përdorimin e përgjegjshëm të teknologjive të reja.

Rezultatet e pritshme

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë një strukturë organizative më funksionale, përgjegjësi të përcaktuara më qartë dhe procese pune programore, financiare dhe administrative më mirë të harmonizuara.

Anëtarët e ekipit do të kenë role më të qarta, mundësi më të mira për ngritje profesionale dhe ngarkesë pune të shpërndarë në mënyrë më realiste. Organizata do ta përdorë në mënyrë më sistematike mbështetjen e jashtme profesionale, ndërsa dokumentacioni, njohuritë dhe procedurat kryesore do të jenë më të qasshme për të gjithë ekipin.

Do të zhvillohet një sistem funksional i monitorimit, vlerësimit dhe të nxënimit organizativ, ndërsa rezultatet programore do të dokumentohen dhe do t'u paraqiten më qartë grupeve të synuara, partnerëve dhe donatorëve.

Projektet dhe partneritetet e reja do të vlerësohen në mënyrë më të qëndrueshme sipas prioriteteve strategjike, nevojave të komuniteteve dhe kapaciteteve të organizatës. ACDC do të ketë një bazë financiare më të larmishme dhe aftësi më të madhe për të ruajtur funksionet kryesore organizative dhe programet më afatgjata.

6. ZHVILLIMI I KAPACITETEVE ORGANIZATIVE

Realizimi i objektivave strategjike të ACDC-së kërkon një organizatë që disponon kapacitete të përshtatshme njerëzore, profesionale, teknike dhe menaxheriale. Prandaj, zhvillimi i organizatës nuk është i ndarë nga puna programore, por përbën parakusht për veprim të qëndrueshëm dhe afatgjatë në fushat e sundimit të ligjit, qytetarisë aktive, bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve dhe zhvillimit të qëndrueshëm.

Gjatë periudhës së mëparshme, ACDC ka zhvilluar programe të larmishme dhe përvojë të konsiderueshme në punën me qytetarët, institucionet, shoqërinë civile dhe partnerët ndërkombëtarë. Megjithatë, rritja e numrit të projekteve dhe temave programore ka shtuar kërkesat ndaj ekipit dhe sistemeve të brendshme të organizatës. Detyrat shpesh janë shpërndarë sipas nevojave të drejtpërdrejta të projekteve, për këtë arsye të njëjtët anëtarë të ekipit kanë marrë pjesë në zhvillimin e projekteve, zbatimin e aktiviteteve, hulumtime, administrim, komunikim dhe raportim.

Një mënyrë e tillë pune mundëson fleksibilitet, i cili është i rëndësishëm në mjedisin e ndryshueshëm politik dhe institucional në Kosovë. Megjithatë, në planin afatgjatë, ajo mund të çojë në mbivendosje të përgjegjësi, ngarkesë të pabarabartë, varësi nga njohuritë e individëve dhe hapësirë të pamjaftueshme për planifikim strategjik dhe zhvillim profesional.

Prandaj, ACDC do të përmirësojë strukturën organizative, ndarjen e përgjegjësi, zhvillimin e burimeve njerëzore, menaxhimin e ngarkesës së punës, koordinimin e brendshëm dhe sistemet digjitale. Qëllimi nuk është krijimi i administratës shtesë, por vendosja e mekanizmave të qartë dhe të zbatueshëm që i mundësojnë ekipit punë më efikase, shkëmbim më të mirë të njohurive dhe përgjegjshmëri më të madhe për rezultatet. Planifikimi programor dhe financiar do të lidhet me zhvillimin e kapaciteteve të organizatës.

6.1. Struktura organizative dhe ndarja e përgjegjësi

ACDC do t'i përcaktojë më qartë rolet e punonjësve dhe bashkëpunëtorëve, linjat e përgjegjësisë dhe proceset vendimmarrëse. Për funksionet kryesore programore dhe organizative do të përcaktohet se kush e koordinon procesin, kush merr pjesë në zbatimin e tij dhe kush i miraton vendimet përfundimtare. Ndarja më e qartë e përgjegjësi duhet t'i zvogëlojë situatat në të cilat disa anëtarë të ekipit merren me të njëjtën detyrë pa pasur një person përgjegjës të përcaktuar qartë.

Struktura organizative do të rishqyrtohet në mënyrë periodike, në përputhje me zgjerimin e aktiviteteve, vëllimin e punës dhe burimet në dispozicion. Ndryshimet nuk do të varen vetëm nga kërkesat e projekteve të veçanta, por edhe nga funksionet afatgjata të nevojshme për zbatimin e strategjisë.

6.2. Zhvillimi i burimeve njerëzore

ACDC do ta planifikojë në mënyrë më sistematike zhvillimin e njohurive dhe shkathtësi të anëtarëve të ekipit. Ngritja profesionale do të lidhet me objektivat strategjike dhe nevojat e vendeve të punës dhe jo vetëm me trajnimet dhe mundësitë e disponueshme në kuadër të projekteve.

Fushat prioritare të zhvillimit do të përfshijnë:

- hulumtimin dhe analizën e politikave publike;
- avokimin publik dhe punën me institucionet;
- punën me komunitetet dhe metodat pjesëmarrëse;
- menaxhimin e projekteve dhe financave;
- monitorimin, vlerësimin dhe të nxëniet organizativ;
- komunikimin dhe mbledhjen e fondeve;
- mjetet digjitale dhe mbrojtjen e të dhënave;
- punën me tema të ndjeshme politike dhe shoqërore.

Organizata do t'i përmirësojë edhe proceset e orientimit të punonjësve dhe bashkëpunëtorëve të rinj në punë. Zhvillimi i burimeve njerëzore do të përfshijë edhe diskutime më të rregullta për performancën, ngarkesën e punës, nevojat e punonjësve dhe mundësitë për zhvillim profesional.

6.3. Menaxhimi i ngarkesës së punës dhe angazhimi i mbështetjes profesionale

Planifikimi i aktiviteteve do të lidhet me vlerësimin real të kohës, njohurive dhe burimeve të nevojshme për zbatimin e tyre. Përpara zhvillimit të projekteve të reja ose marrjes së vendimit për aplikim, ACDC do të vlerësojë nëse mund të sigurohen kapacitetet e nevojshme njerëzore, profesionale dhe organizative për zbatimin cilësor të tyre.

Organizata nuk do të niset nga supozimi se të gjitha detyrat duhet t'i kryejë ekipi ekzistues. Për analiza juridike dhe analiza të tjera profesionale, vlerësime, dizajn, zgjidhje teknike, hulumtime dhe punë të tjera të specializuara do të angazhohen ekspertë të jashtëm kur kapacitetet përkatëse nuk janë të disponueshme brenda organizatës.

Një qasje e tillë duhet të zvogëlojë mbingarkesën e punonjësve dhe t'u mundësojë anëtarëve të ekipit të përqendrohen në funksionet ku mund të japin kontributin më të madh.

6.4. Menaxhimi i njohurive dhe koordinimi i brendshëm

ACDC do të zhvillojë një sistem në të cilin dokumentacioni, të dhënat, kontaktet, metodologjitë dhe përvojat nga projektet përbëjnë burim të përbashkët të organizatës.

Do të përmirësohen mënyrat e ruajtjes dhe organizimit të dokumentacionit, evidentimit të vendimeve dhe shkëmbimit të informacioneve. Pas programeve dhe aktiviteteve më të rëndësishme do të evidentohen mësimet e nxjerra, qasjet e suksesshme dhe problemet që duhet të shmangen në punën e ardhshme.

Takimet e rregullta të ekipit do të shërbejnë për koordinimin e aktiviteteve, si dhe për:

- shkëmbimin e njohurive dhe vlerësimeve programore;
- monitorimin e nevojave të komuniteteve;
- ndërldhjen e projekteve të ndryshme me objektivat strategjike;
- shqyrtimin e rreziqeve dhe ngarkesës së punës;
- të nxënit e përbashkët dhe përshtatjen e qasjeve.

6.5. Kapacitetet digjitale dhe teknike

Mjetet digjitale do të përdoren për planifikim më efikas, menaxhim të projekteve, bashkëpunim të ekipit, mbledhje dhe analizë të të dhënave, si dhe komunikim me qytetarët dhe partnerët.

ACDC do t'i përmirësojë rregullat për:

- ruajtjen dhe organizimin e dokumentacionit elektronik;
- menaxhimin e qasjes në sistemet digjitale;
- mbrojtjen e të dhënave personale dhe të dhënave të hulumtimeve;
- përdorimin e sigurt të platformave në internet;

- krijimin e kopjeve rezervë dhe ruajtjen e kujtesës institucionale.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet mbrojtjes së të dhënave të mbledhura përmes hulumtimeve dhe punës me pjesëtarët e grupeve të ndjeshme në aspektin politik, shoqëror ose të sigurisë.

Inteligjenca artificiale dhe mjetet e tjera të reja mund të kontribuojnë në efikasitetin e hulumtimeve, administrimit dhe komunikimit, por zbatimi i tyre duhet të përfshijë verifikimin njerëzor, mbrojtjen e të dhënave konfidenciale dhe përcaktimin e qartë të përgjegjësisë për rezultatet përfundimtare.

6.6. Rezultati i pritshëm zhvillimor

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë një strukturë organizative më funksionale, përgjegjësi të ndara më qartë dhe burime njerëzore të harmonizuara më mirë me prioritetet programore.

Ngarkesa e punës do të planifikohet në mënyrë më realiste, ndërsa mbështetja e jashtme profesionale do të përdoret kur ekipi ekzistues nuk i ka kapacitetet e nevojshme. Proceset kryesore do të varen më pak nga individët, ndërsa dokumentacioni, njohuritë dhe mësimet e nxjerra do të ruhen në mënyrë më sistematike dhe do të jenë të qasshme për anëtarët e ekipit.

Sistemet digjitale dhe rregullat për mbrojtjen e të dhënave do të mundësojnë punë më efikase dhe më të sigurt, ndërsa zhvillimi organizativ do të lidhet në mënyrë më të drejtpërdrejtë me zbatimin e objektivave strategjikë.

7. MONITORIMI, VLERËSIMI DHE TË MËSUARIT ORGANIZATIV (MEL)

ACDC do të zhvillojë një sistem të monitorimit, vlerësimit dhe të nxënit organizativ, i cili mundëson monitorimin e rezultateve në nivelin e të gjithë strategjisë dhe jo vetëm në kuadër të projekteve të veçanta.

Monitorimi i mëparshëm i punës është formësuar në masë të madhe nga kërkesat e donatorëve dhe treguesit e projekteve. Një qasje e tillë mundëson raportim të rregullt për aktivitetet e realizuara, numrin e pjesëmarrësve, publikimet e hartuara dhe rezultatet e drejtpërdrejta, por jo gjithmonë tregon mjaftueshëm qartë se në çfarë ndryshimesh ka kontribuar ACDC në komunitete, në punën e institucioneve dhe në politikat publike.

Gjatë periudhës së ardhshme, sistemi MEL do t'i ndërlidhë të pesë objektivat strategjikë dhe do të mundësojë që rezultatet e projekteve të ndryshme të trajtohen si pjesë e performancës më të gjerë programore të organizatës. Qëllimi i tij nuk do të jetë krijimi i administratës shtesë, por identifikimi në kohë të qasjeve të suksesshme, dobësive, pasojave të paqëllimshme dhe nevojave për përshtatjen e programeve.

ACDC do të bëjë dallimin ndërmjet rezultateve të drejtpërdrejta të punës së tij dhe ndikimit më të gjerë shoqëror dhe institucional në të cilin kontribuon. Organizata mund të mbajë përgjegjësi të drejtpërdrejtë për cilësinë e hulumtimeve, trajnimeve, dialogëve, iniciativave lokale dhe rekomandimeve, por ndryshimet në punën e institucioneve, politikat publike ose marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve varen edhe nga faktorë të shumtë të jashtëm. Për këtë arsye, kontributi i ACDC-së do të vlerësohet në bazë të dëshmive në dispozicion.

7.1. Korniza për monitorimin e strategjisë

Për çdo objektiv strategjik dhe specifik do të përcaktohen:

- rezultatet e pritshme;
- një numër i kufizuar treguesish;
- vlerat fillestare, kur ato janë të disponueshme;
- vlerat e synuara ose drejtimi i pritshëm i ndryshimit;
- burimet dhe metodat e mbledhjes së të dhënave;
- shpeshtësia e monitorimit;
- përgjegjësitë për mbledhjen dhe analizimin e të dhënave.

Treguesit do të jenë mjaftueshëm konkretë për të mundësuar monitorimin e progresit, por numri i tyre nuk do të jetë më i madh sesa organizata mund të monitorojë në mënyrë të besueshme dhe të rregullt.

Planet vjetore të veprimit do të përmbajnë tregues më të drejtpërdrejtë të aktiviteteve dhe rezultateve, ndërsa korniza strategjike MEL do të përqendrohet në ndryshimet më të gjera programore dhe organizative.

7.2. Monitorimi i rezultateve dhe kontributit në ndryshime

ACDC do t'i ruajë të dhënat bazë për numrin e aktiviteteve, pjesëmarrësve, publikimeve dhe raportimeve mediatike, por ato nuk do të përbëjnë dëshmi të mjaftueshme të suksesit.

Rëndësi më të madhe do të kenë të dhënat që tregojnë:

- nëse qytetarët i kanë përdorur njohuritë e fituara ose kanë ndërmarrë iniciativë;
- nëse institucionet u janë përgjigjur rekomandimeve dhe kërkesave;
- nëse rekomandimet kanë ndikuar në procedura, praktika ose politika publike;
- nëse kanalet e komunikimit ndërmjet qytetarëve dhe institucioneve kanë vazhduar të funksionojnë;
- nëse bashkëpunimi ndërmjet komuniteteve ka vazhduar pas përfundimit të aktiviteteve;
- nëse grupet e përfaqësuar në mënyrë të pamjaftueshme kanë pasur rol të mirëfilltë në planifikim dhe vendimmarrje;
- nëse iniciativat lokale kanë sjellë ndryshim të dukshëm;
- nëse hulumtimet dhe analizat janë përdorur në dialogun publik, profesional ose institucional.

Kur një rezultat nuk mund të paraqitet në mënyrë të besueshme përmes një numri, do të përdoren të dhëna cilësore, studime të rasteve dhe shembuj të dokumentuar të kontributit në ndryshime.

7.3. Metodatat dhe burimet e të dhënave

Të dhënat do të mblidhen duke kombinuar burime dhe metoda të ndryshme, duke përfshirë:

- evidencat e projekteve dhe programeve;
- anketat para dhe pas aktiviteteve;

- intervistat dhe grupet e fokusit;
- komentet dhe vlerësimet e pjesëmarrësve dhe partnerëve;
- konsultimet me qytetarët dhe grupet e synuara;
- monitorimin e përgjigjeve të institucioneve;
- analizën e dokumenteve publike, vendimeve dhe politikave;
- monitorimin e mediave dhe diskursit publik;
- vlerësimet periodike të partneriteteve dhe iniciativave lokale.

Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet përvojave të qytetarëve nga veriu i Kosovës, pjesëtarëve të komunitetit serb dhe komuniteteve të tjera joshumicë, si dhe grupeve që janë më pak të përfaqësuara në punën e organizatave të shoqërisë civile.

ACDC nuk do t'i vlerësojë nevojat e komuniteteve vetëm në bazë të qëndrimeve të partnerëve të përhershëm, pjesëmarrësve në projekte ose komunitetit profesional. Kur të jetë e mundur, konsultimet do të përfshijnë edhe qytetarët që nuk kanë përvojë të mëparshme në programet e ACDC-së.

7.4. Zbërthimi dhe mbrojtja e të dhënave

Kur të jetë relevante, vullnetare dhe e sigurt, të dhënat do të zbërthehen sipas gjinisë, moshës, nivelit të arsimit, vendbanimit, përkatësisë etnike dhe karakteristikave të tjera të nevojshme për vlerësimin e qasjes së barabartë në programe.

Zbërthimi i të dhënave do ta ndihmojë ACDC-në të përcaktojë nëse programet arrijnë vërtet deri te grupet e synuara apo mbështeten në një numër të vogël pjesëmarrësish tashmë aktivë dhe të qasshëm.

Në të njëjtën kohë, të dhënat për përkatësinë etnike, orientimin seksual, qëndrimet politike, sigurinë dhe përvojat me institucionet mund të paraqesin rreziqe për pjesëmarrësit. Prandaj, ACDC do të zbatojë parimin e mbledhjes minimale të të dhënave, pëlqimin e informuar, ruajtjen e sigurt të dokumentacionit dhe qasjen e kufizuar në informacione të ndjeshme.

Paraqitja publike e rezultateve nuk do të mundësojë identifikimin e pjesëmarrësve kur kjo mund të rrezikojë privatësinë, sigurinë ose pozitën e tyre në komunitet.

7.5. Vlerësimi i programeve dhe strategjisë

Krahas monitorimit të rregullt, ACDC do të realizojë vlerësime të programeve dhe partneriteteve më të rëndësishme kur nevojitet një vlerësim më i thelluar i relevancës, cilësisë, efikasitetit, qëndrueshmërisë ose kontributit të tyre në ndryshime.

Vlerësimet mund të jenë të brendshme ose t'u besohen ekspertëve të jashtëm. Vlerësimi i jashtëm do të ketë përparësi kur kërkohet një vlerësim i pavarur, ekspertizë e specializuar ose kur programi përfshin tema të ndjeshme politike dhe shoqërore. Në mesin e periudhës strategjike do të realizohet një rishikim i zbatimit të strategjisë, ndërsa në fund të periudhës do të kryhet vlerësimi përfundimtar.

7.6. Mësimi organizativ

Mbledhja e të dhënave ka vlerë vetëm nëse gjetjet përdoren për përmirësimin e punës. Prandaj, ACDC do të krijojë procese të rregullta përmes të cilave ekipi do të shqyrtojë rezultatet e arritura, qasjet e suksesshme dhe të pasuksesshme, ndryshimet në nevojat e komuniteteve dhe nevojën për përshtatjen e programeve.

Mësimi organizativ do të përfshijë:

- dokumentimin e qasjeve të suksesshme dhe të pasuksesshme;
- shkëmbimin e përvojave ndërmjet anëtarëve të ekipit;
- përdorimin e gjetjeve për zhvillimin e projekteve të reja;
- përshtatjen e metodologjive të punës;
- rishqyrtimin e aktiviteteve që nuk japin rezultatet e pritshme;
- identifikimin e nevojave dhe rreziqeve të reja;
- shkëmbimin e njohurive përkatëse me partnerët dhe komunitetet.

ACDC do të nxisë një kulturë në të cilën devijimi nga plani ose dështimi i një aktiviteti të caktuar nuk duhet të fshihet, por të analizohet për ta përmirësuar punën e ardhshme. Përshtatja e programeve do të bazohet në të dhëna dhe përvoja të dokumentuara dhe jo vetëm në përshtypje individuale.

7.7. Përgjegjësitë për MEL-in

Përgjegjësia për MEL-in nuk do të kufizohet te një person dhe as në fazën përfundimtare të raportimit. Ekipet programore do të jenë përgjegjëse për cilësinë dhe dorëzimin në kohë të të dhënave nga fushat e tyre, ndërsa koordinatori për monitorim, vlerësim dhe të nxënit (MEL) do t'i bashkojë të dhënat dhe do të përgatisë pasqyra periodike të zbatimit të strategjisë.

Udhëheqja e ACDC-së do t'i përdorë gjetjet e sistemit MEL gjatë:

- përcaktimit të prioritetëve vjetore;
- vlerësimit të mundësive të reja për projekte;
- shpërndarjes së burimeve njerëzore dhe financiare;
- vendimmarrjes për vazhdimin, përshtatjen ose përfundimin e programeve;
- paraqitjes së rezultateve para komuniteteve, partnerëve dhe donatorëve.

7.8. Rezultati i pritshëm zhvillimor

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë një sistem funksional dhe të zbatueshëm MEL, i cili i ndërlidh rezultatet e projekteve me objektivat strategjike të organizatës.

Organizata do të disponojë të dhëna më të besueshme për personat që marrin pjesë në programet e saj, ndryshimet që ndodhin, mënyrën se si institucionet u përgjigjen iniciativave dhe qasjet që sjellin rezultate më të qëndrueshme.

Gjetjet do të përdoren rregullisht për planifikimin programor, menaxhimin e burimeve dhe përshtatjen e punës ndaj ndryshimeve në Kosovë dhe në komunitetet me të cilat bashkëpunon ACDC. Suksesi i

organizatës do të paraqitet më qartë përmes ndryshimeve të dokumentuara, përgjigjeve institucionale, përvojave të qytetarëve dhe mësimave të nxjerra dhe jo vetëm përmes numrit të aktiviteteve të realizuara.

8. KOMUNIKIMI DHE DUKSHMËRIA STRATEGJIKE

Komunikimi do të lidhet drejtpërdrejt me objektivat strategjike të ACDC-së dhe do të përdoret për të mbështetur hulumtimet, avokimin publik, punën me komunitetet dhe marrëdhëniet me institucionet.

ACDC do ta bazojë komunikimin në një masë më të vogël në prezantimin e aktiviteteve të veçanta të projekteve dhe më shumë në shpjegimin e qartë të problemeve me të cilat merret, gjetjeve të arritura, qëndrimeve që përfaqëson dhe ndryshimeve në të cilat kontribuon. Në këtë mënyrë, organizata do ta forcojë njohjen e saj si një aktor relevant dhe i besueshëm në fushat e sundimit të ligjit, qytetarisë aktive, bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve dhe zhvillimit të qëndrueshëm.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet komunikimit me qytetarët në veri të Kosovës, komunitetin serb dhe komunitetet e tjera joshumicë, institucionet, mediat, partnerët dhe donatorët. Përmbajtjet do t'u përshtaten grupeve të ndryshme të synuara dhe do të shpërndahen përmes kanaleve që këto grupe i përdorin realisht.

Komunikimi nuk do të shërbejë vetëm për promovimin përfundimtar të aktiviteteve të realizuara, por do të planifikohet që nga fillimi i programeve, së bashku me objektivat, grupet e synuara dhe rezultatet e pritshme.

8.1. Qasja strategjike ndaj komunikimit

Aktivitetet e komunikimit do të ndërlidhen me prioritetet programore dhe rezultatet e pritshme të strategjisë. Gjatë planifikimit të komunikimit, ACDC do të përcaktojë:

- kujt i dedikohet mesazhi;
- cili problem, gjetje ose rekomandim komunikohet;
- cilin reagim ose ndryshim duhet të nxisë komunikimi;
- cili kanal dhe format i përshtatet më së miri grupit të synuar;
- si do të vlerësohen shtrirja dhe efekti i komunikimit.

Një qasje e tillë duhet të mundësojë që komunikimi të jetë pjesë përbërëse e avokimit publik, informimit të qytetarëve, mobilizimit të komuniteteve dhe marrëdhënieve me institucionet.

8.2. Komunikimi i rezultateve programore

ACDC do të paraqesë në mënyrë më të qartë dhe më sistematike:

- gjetjet e hulumtimeve dhe analizave profesionale;
- rekomandimet për institucionet dhe politikat publike;
- përvojat dhe nevojat e qytetarëve;
- rezultatet e iniciativave lokale dhe rinore;
- përgjigjet e institucioneve ndaj propozimeve avokuese;

- shembujt e bashkëpunimit ndërmjet komuniteteve;
- ndryshimet në të cilat ka kontribuar organizata.

Përmbajtjet e ndërlikuara juridike, politike dhe institucionale do të paraqiten edhe në formate më të shkurtra dhe më të qasshme, në mënyrë që të jenë të kuptueshme për qytetarët që nuk janë pjesë e komunitetit profesional.

Krahas publikimit të rezultateve, ACDC do të monitorojë edhe përdorimin e tyre, përkatësisht nëse ato janë transmetuar nga mediat, janë shqyrtuar nga institucionet, janë përdorur nga organizatat partnere ose janë njohur nga grupet e synuara.

8.3. Grupet e synuara, gjuhët dhe kanalet

Qasja e komunikimit do t'u përshtatet audiencave të ndryshme. Qytetarëve do t'u ofrohen informacione të qarta dhe praktike, institucioneve rekomandime të përmbledhura dhe dëshmi, mediave gjetje në kohë dhe të verifikueshme, ndërsa partnerëve dhe donatorëve do t'u paraqiten rezultatet më të gjera programore dhe ndryshimet në komunitet.

ACDC do të përdorë kanale të ndryshme komunikimi, duke përfshirë:

- ueb-faqen dhe rrjetet sociale;
- publikimet, përmbledhjet dhe përmbajtjet vizuale;
- paraqitjet në media dhe njoftimet për media;
- konsultimet e drejtpërdrejta dhe ngjarjet në komunitete;
- rrjetet e partnerëve dhe komunikimin e drejtpërdrejtë me qytetarët dhe grupet e synuara.

Kanalet e komunikimit do të përzgjidhen në përputhje me shprehitë, gjuhën dhe mundësitë e qasjes së grupeve të veçanta të synuara dhe jo vetëm sipas popullaritetit ose shtrirjes së tyre të përgjithshme.

Në përputhje me temën dhe audiencën, përmbajtjet do të jenë të disponueshme në gjuhën serbe, shqipe dhe angleze. Qasja gjuhësore duhet të mundësojë qasje të barabartë në informacione.

8.4. Identiteti i komunikimit dhe koordinimi i brendshëm

ACDC do ta përmirësojë konsistencën e përmbajtjeve që publikohen në ueb-faqe, rrjete sociale, publikime dhe paraqitje publike. Fushat programore, mesazhet kryesore dhe rezultatet do të paraqiten në mënyrë që publiku ta kuptojë më lehtë se me çfarë merret organizata dhe kujt i dedikohet puna e saj.

Ekipet e projekteve dhe koordinatori i komunikimit do të bashkëpunojnë që nga fillimi i zhvillimit të aktiviteteve. Në këtë mënyrë do të sigurohet që komunikimi të bazohet në të dhëna të besueshme, të jetë në përputhje me objektivat programore dhe të përgatitet në kohë.

Koordinimi i brendshëm duhet ta parandalojë komunikimin e shkëputur të projekteve të veçanta dhe të mundësojë që përmbajtjet e ndryshme të ndërtojnë së bashku një identitet të qartë të organizatës.

8.5. Komunikimi i përgjegjshëm

Puna me tema të ndjeshme politike, të sigurisë dhe shoqërore kërkon komunikim të kujdesshëm dhe të përgjegjshëm. ACDC do të kujdeset për:

- saktësinë dhe verifikueshmërinë e informacioneve;
- dallimin e qartë ndërmjet fakteve, vlerësimeve analitike dhe qëndrimeve të organizatës;
- mbrojtjen e konfidencialitetit dhe të dhënave personale;
- sigurinë e pjesëmarrësve dhe partnerëve;
- shmangien e gjuhës diskriminuese dhe stigmatizuese;
- pasojat e mundshme të ekspozimit publik të individëve dhe grupeve.

Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet komunikimit për marrëdhëniet ndëretnike, policinë dhe sigurinë, mosmarrëveshjet institucionale, të drejtat e pakicave seksuale dhe tema të tjera që mund të shkaktojnë presione politike, fushata negative ose të rrezikojnë pjesëmarrësit.

Shpejtësia e publikimit nuk do të ketë përparësi ndaj saktësisë, sigurisë dhe parimeve etike.

8.6. Rezultati i pritshëm zhvillimor

Deri në fund të periudhës strategjike, komuniteti do ta njohë më qartë identitetin programor të ACDC-së, ndërsa qytetarët dhe komunitetet me të cilat punon organizata do të kenë qasje më të mirë në informacione, analiza dhe mundësi përkatëse për përfshirje.

Rezultatet e punës do të paraqiten në mënyrë më sistematike dhe do t'u përshtaten grupeve të ndryshme të synuara. Komunikimi do të kontribuojë në një masë më të madhe në dialogun publik, avokimin, ndryshimet institucionale dhe përfshirjen e qytetarëve, në vend që të kufizohet në evidentimin e aktiviteteve të realizuara.

Objektivat e hollësishëm të komunikimit, audiencat e synuara, mesazhet kryesore, kanalet, përgjegjësitë dhe treguesit do të përpunohen në Strategjinë e veçantë të Komunikimit të ACDC-së, si dokument shoqërues i kësaj strategjie.

9. QËNDRUESHMËRIA FINANCIARE DHE MOBILIZIMI I BURIMEVE

Qëndrueshmëria e ACDC-së varet nga aftësia e organizatës për t'i orientuar burimet njerëzore, financiare, profesionale dhe teknike drejt prioriteteve strategjike dhe për të siguruar burime të larmishme, të parashikueshme dhe të qëndrueshme financimi.

Gjatë periudhës së ardhshme, ACDC do të synojë ta zvogëlojë varësinë e vendimeve programore nga thirrjet e veçanta të donatorëve. Organizata fillimisht do t'i përcaktojë problemet me të cilat dëshiron të merret dhe ndryshimet në të cilat dëshiron të kontribuojë dhe më pas do të kërkojë donatorë, prioritetet e të cilëve janë në përputhje me misionin dhe objektivat e saj strategjikë. Një qasje e tillë nuk do ta përjashtojë fleksibilitetin.

Ndryshimet politike, institucionale dhe të sigurisë në Kosovë, veçanërisht në veri të Kosovës, mund të kërkojnë përshtatjen e programeve dhe reagimin ndaj nevojave të reja të komuniteteve. Megjithatë, çdo mundësi e re për projekt do të vlerësohet sipas rëndësisë së saj strategjike, kërkesave që i parashtron ekipit dhe mundësisë për të sjellë një rezultat që shkon përtej kohëzgjatjes së një projekti të veçantë.

9.1. Menaxhimi i burimeve

ACDC do ta ndërlidhë planifikimin e burimeve me prioritetet vjetore programore, detyrimet ekzistuese të projekteve dhe kapacitetet reale të ekipit.

Gjatë planifikimit të aktiviteteve të reja, organizata do të marrë parasysh:

- kohën dhe ngarkesën e punonjësve;
- mbështetjen e nevojshme të jashtme profesionale;
- shpenzimet programore, administrative dhe financiare;
- shpenzimet e komunikimit, monitorimit, përkthimit dhe mbrojtjes së të dhënave;
- burimet teknike dhe digjitale;
- rreziqet e sigurisë dhe reputacionit.

Iniciativat e reja për projekte do të shqyrtohen në raport me kapacitetet ekzistuese të ekipit, por edhe me mundësinë që përmes buxhetit të sigurohen punonjës, bashkëpunëtorë dhe ekspertë shtesë, të nevojshëm për zbatimin cilësor të tyre.

ACDC do të synojë që shpenzimet e funksioneve themelore organizative, duke përfshirë menaxhimin, financat, komunikimin, MEL-in, zhvillimin e programeve dhe sistemet digjitale, t'i përfshijë në masën e duhur në buxhetet e projekteve.

9.2. Mbledhja e fondeve e bazuar në prioritetet strategjike

Mbledhja e fondeve do të lidhet me pesë objektivat strategjike të ACDC-së. Organizata do t'i zhvillojë idetë e projekteve mbi bazën e nevojave të dokumentuara të qytetarëve dhe komuniteteve, përvojës së mëparshme dhe ndryshimeve të synuara shoqërore dhe institucionale.

Për fushat prioritare programore, ACDC do të zhvillojë koncepte themelore programore, të cilat mund t'u përshtaten interesave të ndryshme të donatorëve pa u larguar nga qëllimi i tyre thelbësor.

Prioritetet e donatorëve do të monitorohen rregullisht dhe do të shqyrtohen në raport me objektivat strategjike të ACDC-së, nevojat e grupeve të synuara dhe mundësitë për zhvillimin e programeve dhe kapaciteteve të organizatës. Përparësi do të kenë mundësitë që lidhen qartë me misionin dhe orientimin strategjik të ACDC-së dhe për zbatimin cilësor të të cilave mund të sigurohen kapacitetet e përshtatshme njerëzore, profesionale dhe organizative.

9.3. Diversifikimi i burimeve të financimit

ACDC do të synojë kombinimin e burimeve të ndryshme të mbështetjes, duke përfshirë:

- donatorët bilateral dhe multilateral;
- fondet e Bashkimit Evropian;
- fondacionet ndërkombëtare;
- grantet institucionale dhe shumëvjeçare;
- partneritetet me organizatat lokale, rajonale dhe ndërkombëtare;
- zbatimin e përbashkët të projekteve dhe nënkontraktimin.

Organizata do të synojë ta zvogëlojë varësinë nga një donator, një fushë programore ose një model financimi. Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet burimeve që mundësojnë planifikim shumëvjeçar, zhvillim të kapaciteteve organizative dhe mbulim të shpenzimeve operative.

9.4. Kriteret për vlerësimin e mundësive të reja për projekte

Përpara marrjes së vendimit për zhvillimin e një ideje projekti, përgatitjen e aplikimit ose përfshirjen në një propozim partneriteti, ACDC do të vlerësojë:

- përputhshmërinë me misionin dhe objektivat strategjikë;
- ekzistencën e një nevoje të përcaktuar qartë në komunitet;
- rëndësinë për grupet e synuara dhe mjediset në të cilat vepron ACDC;
- ndryshimin e pritshëm shoqëror ose institucional;
- kapacitetet njerëzore dhe profesionale në dispozicion;
- realizueshmërinë e afateve dhe buxhetit;
- mbulimin e shpenzimeve programore dhe organizative;
- përputhshmërinë me vlerat e ACDC-së;
- rreziqet politike, të sigurisë, etike dhe të reputacionit;
- mundësinë e përdorimit dhe qëndrueshmërisë së rezultateve pas përfundimit të financimit.

Si veçanërisht të rëndësishme do të konsiderohen mundësitë për projekte që janë në përputhje me drejtimit strategjike të ACDC-së, kontribuojnë në zhvillimin e programeve dhe kapaciteteve të organizatës dhe mundësojnë sigurimin e burimeve të nevojshme për zbatimin cilësor të tyre.

9.5. Marrëdhëniet me donatorët dhe partnerët

ACDC do të zhvillojë marrëdhënie më afatgjata me donatorët, të bazuara në komunikim të rregullt, raportim cilësor dhe paraqitje të qartë të nevojave të komuniteteve, rezultateve programore dhe ndryshimeve në komunitet.

Donatorëve do t'u paraqiten veçoritë e punës në veri të Kosovës dhe në komunitetin serb dhe komunitetet e tjera joshumicë, duke përfshirë rrethanat politike, institucionale, gjuhësore dhe të sigurisë që mund të ndikojnë në zbatimin e programeve.

Partneritetet me organizata të tjera do të zhvillohen kur ato sjellin ekspertizë plotësuese, qasje të grupet e synuara, lidhje rajonale ose potencial më të madh për ndikim avokues dhe programor. Përgjegjësitë, burimet dhe kontributi i pritshëm i partnerëve do të përcaktohen qartë.

ACDC nuk do të hyjë në partneritete vetëm për përmbushjen e kërkesave formale të thirrjeve të donatorëve.

9.6. Përgjegjësitë dhe monitorimi i qëndrueshmërisë financiare

Udhëheqja e ACDC-së do të jetë përgjegjëse për orientimin strategjik të mobilizimit të burimeve dhe vendimet përfundimtare për zhvillimin e propozimeve të projekteve, aplikimin dhe hyrjen në partneritete.

Ekipet programore do të marrin pjesë në identifikimin e nevojave, zhvillimin e koncepteve programore dhe përcaktimin e rezultateve të pritshme. Funkzioni financiar dhe administrativ do të vlerësojë arsyeshmërinë e buxhetit, shpenzimet e lejuara, detyrimet financiare dhe rreziqet.

Për aplikimet më të mëdha për projekte do të përcaktohet qartë se kush e udhëheq procesin, kush e përgatit përmbajtjen programore, kush e harton buxhetin, kush e kontrollon përputhshmërinë me kushtet e thirrjes për projekte dhe kush e miraton versionin përfundimtar.

Qëndrueshmëria financiare do të monitorohet përmes një numri të kufizuar treguesish, duke përfshirë:

- numrin dhe shumëllojshmërinë e donatorëve aktivë;
- pjesën e donatorit më të madh në buxhetin e përgjithshëm;
- pjesën e financimit shumëvjeçar dhe më fleksibël;
- mbulimin e funksioneve themelore organizative;
- raportin ndërmjet detyrimeve të kontraktuara dhe kapaciteteve në dispozicion të ekipit;
- përqindjen e projekteve të reja të lidhura me objektivat strategjike;
- parashikueshmërinë financiare për gjashtë dhe dymbëdhjetë muajt e ardhshëm.

9.7. Rezultati i pritshëm zhvillimor

Deri në fund të periudhës strategjike, ACDC do të ketë një qasje më sistematike dhe më proaktive ndaj mobilizimit të burimeve, një strukturë më të larmishme financimi dhe një lidhje më të qartë ndërmjet prioritetve programore, vendimeve për projektet dhe planifikimit buxhetor.

Organizata do t'i planifikojë në mënyrë më realiste kapacitetet njerëzore dhe financiare, do ta zvogëlojë varësinë nga donatorët individualë dhe do ta rrisë aftësinë për të financuar funksionet themelore organizative dhe programet më afatgjata.

Projektet e reja do të zhvillohen në bazë të misionit, objektivave strategjike dhe nevojave të dokumentuara të komuniteteve, ndërsa gjatë vendimmarrjes për kushtet e financimit dhe aplikimin do të vlerësohet ndikimi i tyre i mundshëm në cilësinë e punës dhe qëndrueshmërinë afatgjatë të ACDC-së

10. ZBATIMI, MONITORIMI DHE RISHIKIMI PERIODIK I STRATEGJISË

Strategjia do të përbëjë kornizën themelore për vendimmarrjen programore dhe organizative të ACDC-së gjatë periudhës së vlefshmërisë së saj. Objektivat e saj do të ndërlidhen me planifikimin vjetor, zhvillimin e projekteve dhe partneriteteve, shpërndarjen e burimeve dhe vlerësimin e rezultateve të punës së organizatës.

ACDC do ta zbatojë strategjinë përmes planeve vjetore të veprimit, aktiviteteve programore dhe të projekteve, proceseve të zhvillimit organizativ dhe bashkëpunimit me qytetarët, institucionet, shoqërinë civile, ekspertët dhe partnerët ndërkombëtarë. Projektet e reja dhe iniciativat më të rëndësishme duhet të lidhen qartë me të paktën një objektiv strategjik dhe një objektiv specifik.

Zbatimi do të jetë mjaftueshëm fleksibël për t'i mundësuar organizatës t'u përgjigjet ndryshimeve politike, institucionale dhe të sigurisë në Kosovë, veçanërisht në veri të Kosovës. Fleksibiliteti do t'i referohet përzgjedhjes së metodave, partnerëve, aktiviteteve dhe afateve, por nuk do të nënkuptojë

ndryshimin e vazhdueshëm të prioriteteve programore në përputhje me thirrjet e disponueshme të donatorëve.

10.1. Planifikimi operativ vjetor

Në fillim të çdo viti, ACDC do të përgatisë një plan veprimi, përmes të cilit objektivat strategjike dhe specifike, si dhe detyrat strategjike, do të shndërrohen në rezultate prioritare vjetore, aktivitete, afate, përgjegjësi, burime të nevojshme dhe tregues të progresit.

Plani vjetor i veprimit do ta përfshijë punën e organizatës në tërësi dhe jo vetëm detyrimet që rrjedhin nga projektet e veçanta. Aktivitetet e financuara nga burime të ndryshme do të ndërlidhen me objektivat e përbashkët programorë dhe rezultatet e pritshme, në mënyrë që kontributi i përgjithshëm i ACDC-së të vlerësohet më qartë.

Gjatë planifikimit vjetor do të shqyrtohen:

- nevojat e qytetarëve dhe komuniteteve;
- ndryshimet në mjedisin politik, institucional dhe shoqëror;
- rezultatet dhe mësimet e nxjerra nga viti i mëparshëm;
- detyrimet ekzistuese të projekteve dhe partneriteteve;
- kapacitetet njerëzore dhe financiare në dispozicion;
- mundësitë për bashkëpunim dhe mobilizimin e burimeve shtesë;
- rreziqet kryesore programore, të sigurisë dhe organizative.

Në bazë të planit vjetor të veprimit do të përgatitet buxheti vjetor, i cili do t'i paraqesë mjetet e nevojshme për zbatimin e aktiviteteve të planifikuara dhe do të shërbejë si bazë për mbledhjen e fondeve.

10.2. Përgjegjësitë për zbatimin

Udhëheqja e ACDC-së do të jetë përgjegjëse për zbatimin e përgjithshëm të strategjisë, miratimin e prioriteteve vjetore dhe marrjen e vendimeve për ndryshimet më të rëndësishme programore, financiare dhe organizative.

Për çdo objektiv strategjik do të caktohet një person përgjegjës për koordinimin dhe monitorimin e progresit. Kjo nuk do të nënkuptojë se një person i vetëm i zbaton në mënyrë të pavarur të gjitha masat, por se ekziston një përgjegjësi e përcaktuar qartë për ndërlidhjen e aktiviteteve, rezultateve dhe të dhënave në nivelin e objektivit.

Në planin vjetor të veprimit do të përcaktohen:

- personi përgjegjës për aktivitetet e veçanta;
- anëtarët e ekipit të përfshirë në zbatim;
- personat përgjegjës për miratimin e vendimeve kryesore;
- organizatat partnere dhe institucionet;
- ekspertët e jashtëm, kur angazhimi i tyre është i nevojshëm.

Progresi do të shqyrtohet të paktën një herë në tre muaj, në kuadër të takimeve të rregullta të udhëheqjes dhe ekipit programor. Shqyrtimet do të përfshijnë rezultatet e arritura, vonesat, rreziqet, ngarkesën e punës dhe nevojën për përshtatjen e planeve ose burimeve.

10.3. Përzgjedhja e prioriteteve programore dhe të projekteve

ACDC nuk do të ketë mundësi t'i zbatojë të gjitha detyrat strategjike me të njëjtin intensitet gjatë çdo viti. Prioritetet vjetore do të përcaktohen sipas rëndësisë së problemit për grupet e synuara, mundësisë së organizatës për të dhënë kontribut konkret dhe disponueshmërisë së kapaciteteve, burimeve dhe partneriteteve të nevojshme.

Mundësitë e reja për projekte do të vlerësohen sipas:

- lidhjes me misionin dhe objektivat strategjikë;
- ekzistencës së një nevoje të dokumentuar në komunitet;
- rëndësisë për grupet e synuara dhe mjediset në të cilat punon ACDC;
- ndryshimit të pritshëm shoqëror, institucional ose organizativ;
- kapaciteteve reale dhe ngarkesës së ekipit;
- përshtatshmërisë së afateve dhe buxhetit;
- mundësisë për monitorimin e rezultateve dhe qëndrueshmërisë së tyre;
- rreziqeve politike, të sigurisë, etike dhe të reputacionit.

Mundësitë për projekte do të vlerësohen sipas përputhshmërisë së tyre me misionin dhe prioritetet strategjike të ACDC-së, nevojave të grupeve të synuara, kontributit të mundshëm në ndryshime dhe mundësisë për të siguruar kapacitetet e përshtatshme për zbatimin cilësor të tyre dhe jo vetëm sipas disponueshmërisë së financimit.

10.4. Partneritetet në zbatimin e strategjisë

ACDC do ta zbatojë strategjinë në bashkëpunim me qytetarët, organizatat lokale të shoqërisë civile, institucionet, ekspertët, mediat, grupet joformale, institucionet arsimore dhe kulturore dhe partnerët ndërkombëtarë.

Partneritetet do të bazohen në vizion dhe vlera të përbashkëta, kapacitete plotësuese, ndarje të qartë të përgjegjësisë dhe kontribut në realizimin e objektivave strategjikë. Organizatat dhe komunitetet lokale nuk do të trajtohen vetëm si përfitues ose partnerë formalë, por si akterë që marrin pjesë në përcaktimin e problemeve, zhvillimin e zgjidhjeve dhe vlerësimin e rezultateve.

Bashkëpunimi me institucionet, duke përfshirë policinë, gjyqësorin dhe komunat, do të orientohet drejt ndryshimeve konkrete, duke ruajtur pavarësinë e ACDC-së dhe aftësinë e tij për ta monitoruar dhe komentuar publikisht punën e tyre në mënyrë kritike.

10.5. Monitorimi i progresit dhe përdorimi i gjetjeve

Progresi në zbatimin e strategjisë do të monitorohet në përputhje me sistemin e krijuar të monitorimit, vlerësimit dhe të nxënimit organizativ.

Të dhënat për rezultatet e arritura, përgjigjet institucionale, përvojat e qytetarëve, funksionimin e partneriteteve dhe kapacitetet organizative do të përdoren për:

- përshtatjen e planeve vjetore;
- përmirësimin e qasjeve programore;
- vendimmarrjen për vazhdimin, ndryshimin ose përfundimin e aktiviteteve të caktuara;
- shpërndarjen e burimeve njerëzore dhe financiare;
- komunikimin e rezultateve me komunitetet, partnerët dhe donatorët.

Monitorimi nuk do të kufizohet vetëm në përcaktimin nëse aktivitetet janë zbatuar, por do të vlerësohet edhe nëse ato kanë sjellë rezultatet e pritshme dhe ndryshimet në të cilat ka kontribuar ACDC.

10.6. Menaxhimi i rreziqeve dhe përshtatja

Zbatimi i strategjisë do të zhvillohet në një mjedis në të cilin tensionet politike, krizat e sigurisë, ndryshimet institucionale, marrëdhëniet ndëretnike dhe ndryshimet e prioritetëve të donatorëve mund të ndikojnë ndjeshëm në punën e planifikuar.

ACDC do të monitorojë rregullisht rreziqet që lidhen me:

- situatën politike dhe të sigurisë;
- disponueshmërinë dhe gatishmërinë e institucioneve për bashkëpunim;
- marrëdhëniet ndëretnike dhe hapësirën për pjesëmarrje publike;
- tensionet dhe presionet politike;
- sigurinë e punonjësve, bashkëpunëtorëve dhe pjesëmarrësve;
- stabilitetin financiar dhe disponueshmërinë e fondeve;
- mbingarkesën ose largimin e anëtarëve të ekipit;
- mbrojtjen e të dhënave konfidenciale dhe personale;
- reputacionin dhe besimin e komuniteteve.

Për programet më të rëndësishme dhe planet vjetore të veprimit do të vlerësohen rreziqet kryesore dhe do të përcaktohen masat për zbutjen e tyre.

Kur rrethanat të ndryshojnë ndjeshëm, ACDC mund t'i përshtatë aktivitetet, afatet, formatet dhe partneritetet. Ndryshimet e tilla do të dokumentohen dhe arsyetohen. Objektivat strategjike dhe specifike do të ndryshohen vetëm kur ekzistojnë dëshmi të qarta se nevojat e komuniteteve, kushtet e punës ose kapacitetet e organizatës kanë ndryshuar në atë masë sa kërkohet një rishikim më i gjerë i strategjisë.

10.7. Rishikimi vjetor, afatmesëm dhe përfundimtar

Progresi në zbatimin e strategjisë do të shqyrtohet zyrtarisht një herë në vit, në kuadër të rishikimit të rezultateve të vitit të mëparshëm dhe përgatitjes së planit të veprimit dhe buxhetit për vitin e ardhshëm.

Rishikimi vjetor do të përfshijë shqyrtimin e:

- progresit drejt rezultateve strategjike dhe vjetore;
- prioriteteve të realizuara dhe të parealizuara;
- të dhënave dhe mësimave të nxjerra nga sistemi MEL;
- ndryshimeve në nevojat e qytetarëve dhe komuniteteve;
- ndryshimeve në mjedisin e jashtëm;
- kapaciteteve organizative dhe financiare;
- rreziqeve kryesore dhe përshtatjeve të nevojshme.

Në mesin e periudhës strategjike do të realizohet një rishikim më gjithëpërfshirës, përmes të cilit do të vlerësohen rëndësia e objektivave strategjikë, progresi drejt rezultateve të pritshme, cilësia e qasjeve programore, qëndrueshmëria financiare dhe organizative dhe nevoja për përshtatjen e prioriteteve ose masave.

Në fund të periudhës së vlefshmërisë së strategjisë do të realizohet një vlerësim përfundimtar i rezultateve dhe kontributit në ndryshimet e arritura. Gjetjet e tij do të përbëjnë bazën për hartimin e dokumentit të ardhshëm strategjik.

10.8. Rezultati i pritshëm i zbatimit

Strategjia do të integrohet në planifikimin vjetor, zhvillimin e projekteve, përzgjedhjen e partneriteteve, shpërndarjen e burimeve dhe monitorimin e rezultateve të ACDC-së.

Vendimet programore dhe organizative do të lidhen në mënyrë më të qëndrueshme me misionin, objektivat strategjikë dhe nevojat e komuniteteve. Planet vjetore do të mundësojnë përshtatjen ndaj ndryshimeve në mjedis pa e humbur drejtimin strategjik afatgjatë..

Hartimi dhe publikimi i këtij dokumenti është mbështetur nga programi „EJA Kosovo“ i Fondacionit Kosovar për Shoqëri Civile (KCSF), i bashkëfinancuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) dhe Suedia. Përmbajtja e këtij dokumenti është përgjegjësi e vetme e Advocacy Center for Democratic Culture (ACDC) dhe nuk përfaqëson domosdoshmërisht qëndrimet e KCSF-së, SDC-së apo Suedisë.

